

Paveikslas

Dr. V. Kudirkos.

lumo - 19 colių pločio, 24 colių
čio, ant puikios popieros, su
ntimu 30 ct. Gaunamas „Vie-
“ redakcijoj.

as paveikslas tojo mūsų ubi-
usio tautiečio privalo rasti
eno lietuvio namuose kaip
szimas ir atminimas, kad tasai
is per visą savo gyvenimą tr-
naudos savo tautiečių ir te-

lar niekados negirdėta!
nekas tuoja!
uėj laikrodėlį: TIKRA AMERIKONKA
ustatomas, vyriškas ir moteriškas
antotas, nikeliuotas viduriai la-
gerumą tokį laikrodėlį visos gal
aikrodėlių mylėtojas nes duosimo
su didele galvuke ir gintarinio cibe-
i nikelinė brėžukams DEŽUTĖ 2c.
1 puiklą aukso nuota SAUTYS, 10c.
A SPILKA IŠSODINTA BRANGAKMENA
DORĄ RANKOVĖMS GAZIKŲ, su perma-
10c.; ir 1 puiklą į krūtinę RAGNĄ su
D. už \$4.98 apmokėjimui laisvai ir
nepastiktu, sugražinkite mums ar
at pristatė drage su orderiu. Jūsų
ų lenktinį PELL: daktus mes pe-

VANOMS DYKAL. Parsižky, ir
s lenčiugėlio mes pasiūlime moter-
akali išpardavimas neįsibaigė.
Metropolitan Block,
CHICAGO, ILL.

SKA,
CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.

VIENYBĖ LIETUVNIKU

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 39.

Plymouth, Pa., d. 25 Rugsejo (September) 1901 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVI.

Rusiant apie permainymą adre-
butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą.
Dėl norinczių pamatyti mūsų
laikrasztį siuncziamė vieną numerį
dykai. Prenumerata turi būti iš-
virsziaus apmokėta.

THE WEEKLY
"Vienybe Lietuvniku"
APPEARING EVERY WEDNESDAY
The only Lithuanian "NEWSPAPER"
in PLYMOUTH, PA. Represents the
interest of more than 300,000 Lithu-
anians in the United States. Subscrip-
tion only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.
ONE LINE ONCE..... \$0.25
ONE INCH ONCE..... \$1.00
ONE INCH, ONE YEAR..... \$10.00
all communications must be addressed

J.-J. Panksztis & CO. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybe
Lietuvniku“ executes the cheapest,
promptest and most correct printing
in lithuanian language:
JON PRINTING in all modern languages.

Vienybe Lietuvniku
Išzeina kožną Seredą, Plymouthe
K A S T U O J A .
ANT METU AMERIKOJE.... \$2,00
Į UZMARE..... \$3,00

APGARSINIMAI.
Colis apgarsinimo ant metų \$10,00
Viena eilutė smulkiom raidėms 25c.
Už colį vieną sykį garsinant \$1,00
Pajieszkojimai: už vieną sykį 50c
Du sykius garsinant 75c.
Tris sykius (už vieną dolerį) \$1,00
Pinigal kitaip nesislunczia, kaip tik per
MONEY ORDER, oa registravotose gramofose
ant szito antraszio:

J. J. Panksztyt & CO.
224 East Main Str.,
Plymouth, Pa.

Max Reese & Co.
109 E. Main str.
Plymouth, Pa.

Didziausia ir geriausia avalines, kurpių ir batų
krautuve visam miestu.
Žemiausios prekės!

Star Drug Store.

kampus Main & Eno str.
PLYMOUTH, PA.

Parduoda gerai sutaisytas gyduoles ir chemizkus dalykus. Gerą
muilą, szepteczius, szukas ir t. t. Perfumas ir didelę daugybę visokių
mažmozių. Czysta arielka, vynai ir kitoki gėrymai vartojami kaip vaistai.

Daktaru receptai sutaisomi kogeriausiai.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos
Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas
dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiek-
vienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigūs greitai ir pigei.
Susisznecam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban-
kon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.
Musų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

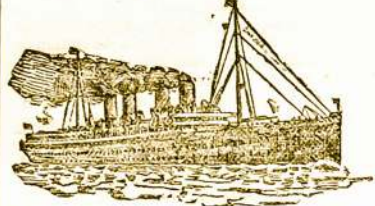
Didele krautuve IR KARZIAMA

Kas nori gero tavro gauti ir ska-
naus gėrymo ragaut', tegul atsilanko
pas **Joną Žukaucką**
Plymouth, Pa.

Telefonas 309 - 2 S. S.

P. V. Obiecinas,

1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

Parduodu Laivakorte ant visokių linijų ir siunc-
zciu pinigūs į visas dalis svieto. Dovernastis
(pavedimus rasztu) atlikimui reikalų su Maeko-
lijos valdzia. Iszmainau visokius pinigūs ont
amerikoniszkių ir t. t. Darau apsegeršimūs nuo
ugules (Fire Insurance) ant visokių dalykų. Jeigu
kurį atkeliavusį užlaikytų kaestlegarnėje, tegul
szaukliaisi prie manęs, o aš jį iszliuosuosiu.
Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o be-
tė užganėdinti.

Juozas B. Dainis

107 Hill Side & Northampton st.
WILKES-BARRE, PA.

Užsidėjo naują Salooną, kur gali-
ma iszsigerti skanaus alaus ir užsi-
rudyti kvepentį cigarą.

W. Matusевичius.

Uzdėju krautuve visokių tavorų kaip ant tai:
marszkinų, kalnierų, naktaizų, petnesų, viso-
kių ekrybėlių, maininų czeverykų, marszkinų ir
dar kitokių daigtų. Telpogi laikau ir kriauciszką
szapą, siaviu drapanas dailiai ir pigiai. Lietuviai
jeigu einat pas žydą, geriaus eikit pas savo tautietį
112½ E. Main st. PLYMOUTH, PA.

NEIKITE PAS SVETIMĄ

bet pas

V. SAVA

13 Canal Street,
WILKES-BARRE, PA.

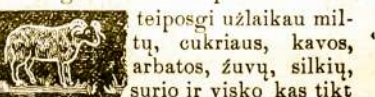
Degtinė ir Alus kvieczia lie-
tuvius.
Priegtam nusiuncziau pinigūs į Lie-
tuvų ir parduodu laivakortes ant
greicziausių laivų.

Daugiau kaip
30 metus iszmcgintasi!
Dr. RICHTERO
wisam swietul zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku
skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus
aptiekorius arba pas
F. A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyčia Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kia-
lieną, verszieną, jautieną, avinczieną,
kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių
galima gauti dideliam pasirinkime.

teposgi užlaikau mil-
tų, cukriaus, kavos,
arbatos, žuvų, silkių,
surio ir visko kas tikt
yra reikalinga žmogui dėl maisto ir
už pigesnę prekę nei kaip pas kitus
visi pas **Ad. Adžgaucka**

220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Telefonas 352 Plymouth.

Daktarka. Johanna Želviene.

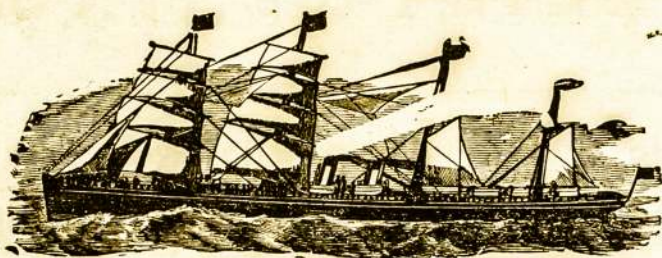
Vienintėlė lietuviszka daktarka
gydo visokias ligas. Offisas ir gy-
venimas: ant kampo Centre Ave. ir
Church ulyczų. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
nū 12 iki 1 po piet,
atidarytas { nū 8 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro
laiko gimdyves (moteris palage) ir su-
teikia joms pagelbą ir gerą prieziurą.

Max Kobre
 Successor to
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski BANK
 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dudu jums žinia, kad mes pardūdam Szifkortes ant visu greičiausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susiszekėti lietuvizskai ir lenkiszskai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožnu apsiejome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visu geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višzaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir iszimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Lietuvizskas ir Lenkiszskas **Kromas** visokių szviežių tavo rū. Taipogi pardūda szifkortes į visas dalis svieto, ant greičiausių ir drucziausių laivų. Iszmaino visokius piningus, o ir nusiunczia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
 NANTICOKE, PA.

Griaicziausiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave.
 Scranton, Pa.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRUGYSTĖS.

Prezidentas — V. Daukszys
 764 S. 2 str. Philadelphia, Pa.

Sekretorius — A. Ilgunas
 412 Breaker Str. — Scranton, Pa.

Kasierius — A. Olszewskis
 60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — N. Olszinskas
 825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

Raczius.

Jonas Derius nupirko vežimų darymo szapą ir dirba visokius vežimus, kereczius ir boges, ir taiso. Teipgi ir maliavoja kuogeriausiai.

Tautiecziai norėdami naujo kokio vežimo arba norinti pataisyti sugedusį, kreipkitės pas savo tautietį, o busite užganėdinti ir atsakantį darbą turėsite, negu pas svetimtautį.

J. Derius

178 E. Main st. Plymouth, Pa.

„LIETUVA“

Nedėlinis Laikrasztis iszeina kas pėtnyčia Chicagoje ir paduoda žmėnėms svarbiauses ir teisingiauses žines isz Amerikos, Lietuvos ir viso svieto. „Lietuva“ paduoda naujusias politiszkas žines, tai yra, apie krutėjimą žmonių visuose krasztuose svieto, visose vieszpatystėse, apie jų darbus, uždarbius, naujiausius iszradimus (iszmyslus) ir t. t. Kas „Lietuva“ skaito dasizinos apie viską, kas tik sviete darosi, apsiszvieis ir iszmoks žmoniszskai pasielgti.

„Lietuva“ kasztuoja ant metų \$200, ant pusės metų \$1,00. Pinigai tur but užmokėti isz virszaus.

Užsiraszdami ir pinigų siusdami adresuokite teip:

A. Olszewski.

924 33-rd. st., Sub-Sta. 60
 CHICAGO, ILL.

AGENTAS

asekruarvojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ ūn ugnies

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRAVČAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALŲ PORTERĮ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksminti bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų ūe prozky.

Todėlgi perkantiejie ir pardavėjai (karcziamnikai) visadcs reikalaukite Lietuvizsko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

6 West Main st. — tai yra mne numeris. 100 centų nupirks daugiaus mėsos mus krautvėje, negu kokioj nors kitoj mieste. Kodel? Mes perkame ūz pinigų ir parduodame ūz pinigų, ūz tai niekur neprakiszame. Nepraszykite pas mus barguoti. NUMAZINTOS PREEKES MUS MĖSOS KSACTUVE. 6 W. Main st. Plymouth. Pa.

Apszvieta ir Mckslas. ūz pigiause preke.

Biblija arba Rasztas Szventas Seno ir Naujo Testamento, vokiszkas drukas, puikiame apdare \$5.00
 Naujas Testamentas, lietuvizskas drukas, puikiame apdare \$1.00
 Budas Doro Pasilinksmimo Laisvose Valandose \$1.00
 Lietuvizskas laikrasztis, nedėlinis, ant pusės meto \$1.00

Kaip matote, viskas sykiu kasztuoja \$8.00, bet dabatės atiduodu tą viską draugia kaip yra augszecziaus minėta, tiktai ūz \$5.00. Skyrium neparduodu nieko isz szito suraszto, kaip tiktai keturis dalykus draugia.

PASARGA: Laikrasztis ant pusės meto duodu viena isz szitu trijų: 1 Vienybę Lietuvnikų, 2 Lietuva 3 Lietuvius. Kožnas pirkėjas szios mano ofertos, turi tiesą pasiskirti sau vieną isz augszecziaus minėta laikraszczių ir syktu su steliunku tur daveszt man laikraszcziu vardą.

Kas nenori arba negali atsieti pilnos sumos pinigų t. y. \$5.00 sykiu su steliunku, tas tegul siunczia \$1.00, bet nemažiaus, o kitus \$1.00 damokė, ant expreso priimdamas pirktin. O jeigu kas neleszsiteka iszduoti \$5.00 ant karto, tas tegul siuncdeda su draugu per pusę, o abudu džiungis pasinaudoje isz ezites mato ofertos.

Lietuviai, naudokitės isz szitos teip gansios progos, nes szia oferta padariau tiktai vien dēlet jusų labo ir tiktai ant trumpo laiko.

Pinigų reikia siinti per Money Order, arba registravotol gromatol. Adresuokite sziteip: **M. Mockus, Bx 54, Detroit, Mich.**

6 West Main st. — tai yra mne numeris. 100 centų nupirks daugiaus mėsos mus krautvėje, negu kokioj nors kitoj mieste. Kodel? Mes perkame ūz pinigų ir parduodame ūz pinigų, ūz tai niekur neprakiszame. Nepraszykite pas mus barguoti. NUMAZINTOS PREEKES MUS MĖSOS KSACTUVE. 6 W. Main st. Plymouth. Pa.

T. E. CLARKE,
 Genl. Superintendent.

T. W. LEE,
 Genl. Passenger Agt.

489 BROADWAY, N. Y., 280 MAIN ST., BUFFALO, 103 ADAMS ST., CHICAGO, EIGHTH & OLIVE STS., ST. LOUIS, 28 EXCHANGE PLACE, N. Y.

For Information, Rates, etc., address

Lackawanna Railroad

ST. LOUIS CHICAGO

BUFFALO

NEW YORK

THE HANDIEST AND BEST WAY TO HANDLE A PAN IS BY THE HANDLE.

The Handiest and Best Route between the PAN-AMERICAN EXPOSITION and NEW YORK is the

ADRESAI

Susivienyjimo L. A. virsz.

Prezidentas — M. Totorius,
 1 Willow str., Plymouth, Pa.
 Vice-preziden. — V. Kaunas,
 Box 211, Newburyport, Mass.
 Sekretorius — T. Astramskas,
 112 Monroe str. Philadelphia, Pa.
 Kasierius — T. Pauksztytys,
 123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakeviczia,
 1150 Wyomint Ave.
 Pittston, Pa.
 K. Unika,
 1112 Moyamensing Ave.
 Philadelphia, Pa.

Užveizėtoju knygyno—V. Daukszys,
 766 S. 2-nd str. Philadelphia, Pa;

PERŽVALGA.

— Rusizkoji valdžia rengia Lietuvai naują geradėjystę. Daugel vietose Kauno ir Vilniaus gubernijų yra iš-seno apsigyvenusių kacapų-staroverių, kurie gaudavo žemes ant czinszo arba nuomos. Įvėdinimas, kaip žinoma, užgriebė tik ponų baudžiauninkus, o nuomininkai liko be tiesų ant savo žemės. Dabar Petropilės valdžia ketina duoti staroveriams tiesą iszpirkti valdomas žemes; iszmokestis paskirstytas ant 49 metų su valdžios pagalba. Tokiu būdu kacapai-staroveriai taps žemės savininkais. Valdžia turi czia pirm viso ko ant mieslies, idant tokiu keliu staroveriai galėtų įgyti visas valscezionių tiesas: jie tada skirs savo rinkinius (vibornuosius) į valseziaus sueigą, galės apimti valseziaus urėdus ir t. toliaus. Su valdžios pagalba, kacapai turės virszų ant lietuvių yvairiuose valseziaus reikaluose. Tai mat, kokius civilizatorius teikia Lietuvos valsezionims cariszkoji valdžia.

— Ties Vilniūm guli puikus ir dideli Verkų dvarai, kuriuos ciesorienė Katarina buvo atėmus nuo tikrojo savininko ir padovanojus vienam iš savo numylėtinių. Ilgą laiką tie dvarai buvo Kunigaik. Vittgensteino rankose, o jam mirus, pateko vokiečių kunigaikszcziui Hohenloe, kurs turėjo juos parduoti, nes įstatymas draudžia svetimtaucziui paveldėti žemę Rusijoje. Tarp kito ko, neseniai tapo parduotos Verkų girios, už kurias tulas vokiecis iš Hamburgo užmokėjo 525,000 rub. Visokiais budais naikina svetimieji nelaimingą mūsų šalį.

-- Gardino guber., Sluonimo paviete, Zdziencelių parapijoj, yra tris kaimai: Pagiriai, Zasiecziai ir Narcevcziai, kurių gyventojai kalba tarp savęs lietuviszkai, bet jų tar-

mė yra ypatinga ir labai yvairuoja nuo paprastos lietuviszkos kalbos. Į tas vietas ty czia atvažiavo szia vasarą iš Krokavos profesorius Jagėliūnų uiversiteto, dr. Jonas Rozwadowski, idant isztirti tąją tarmę.

— Vilniuje, daleidus žemdirbystės ministerijai, bus įtaisyta ateinancziuose metuos laukinės ir naminės ukės paroda, kurioje galės dalyvauti: Vilniaus, Kauno, Suvalkų, Gardino, Minsko, Vytesbės gubernijos ir Kurzėmė.

— Vilniuje visai nedaleidžia žydų į gimnazijas; todėl to miesto žydai rupjisis, jei valdžia leis, pasistatyti savo privatizšką gimnaziją.

— Išz lenkiszko laikraszcziio „Kuryer Tygodniowy“ dasiznome, kad lietuvių Skotijoje yra apie 4000; dirba jie pas ukininkus, angliakasyklėse ir plieno dirbtuvėse uždirddami nuo 15 iki 45 rublių ant sąvaitės. Tas žinias padavė tą gyvenantis kunigas L. V.

— Szv. Petro ir Povylo draugystė Philadelphijoj, Pa., 8 Rugšėjo nutarė paskirti 100 dol. metinės paszelos tulam jaunam lietuviui, einancziam į mokslus svetimose szalyse ir neturincziam isztekliaus. Gražus ir pagirtinas darbas!

— Philadelphijos draugystės: Szv. Antano, szv. Juozapo ir Algirdžio kareivių negali, kaip buvo ketinusius, neszti paszelpą visuomenės reikalams, nes prispirtos vesti su klebonu sunkią ir brangią provą už savo bažnyczią. Jos per tai negalėjo prisidėti nė prie stipendijos besimokincziam lietuvaicziui, kuriai padėjo pradzią tenyksztė szv. Petro ir Povylo draugystė. Ką sakys istorija apie tokių Kiaulakių darbus?

— „Vienybė“ laikosi to numanymo, idant szalintis nuo szlykszczių ir bergsdzių vaidų ir gineczų su teip vadinamais „kuniginiais“ laikraszcziais;

dėlto ji palieka netiikusius jų straipsnius be patėmyjimų isz savo pusės. Bet esti atsitikimai, apie kuriuos sunku užtylėti. Sztai vienas isz tokių. Korespondentas isz Mahanoy City, pasiraszęs vardu Bonipaco Korio, 32 num. „Zvaigždės“ pasakoja apie buczerį Kuzminšką, nė ne lietuvi, bet lenką, kad jis papioves karvę, serganczią džiova, pridarė isz jos deszrų ir jas pardavinejo, sakydams: „polenderiai ir lietuviai suės jas apsilaizydami“. Apie nedorą Kuzminsko darbą dažinojo sudas ir kaltininką nubaudė. Isz to „Zvaigždės“ korespondentas daro tokį iszvedimą: „lietuviai, bukit atsargus su szliuptarniszkais biznieriiais, nes jie, kaip žmonės be sąžinės, netiktai jus apgaus, bet dėl skatiko gali jus ir numuodinti“.

Tegul visuomenės balsas nusprendzia, ko vertas toks doriszko nevalumo apsireiszimas kokį matome pas p. Bonipacą Korį. Tegul pasako pati „Zvaigždės“ redakcija.

Isz Lietuvos.

Naumiestis. 1 d. sekminių Naumiesczio pralotas baises iszkeikė visą lietuvių literaturą, visas knygas ir laikraszczius.

„Nė viens, vaikuti, neapturėsite popieziaus palaiminimo, nė viens neapturėsite tų džiujų atłaidų Jubilejaus, kurie skaitys lietuviszkus laikraszczius priesz katalikystę. O tai, vaikuti, katrię niszsižadės tų laikraszczių, tų skaitytuvų, prapuls amžinai, degs pekloj, degs, o nesudegs.“

Tai-gi, mano vaikucziai, katrių szirdyse dar žiba kibirkstėlė meilės — prie Dievo, tie tegul meta viską ir eina keliu, koku geru Kristaus įpėdiniai veda, o tikrai pataikys į dangaus karalystę, kur bus laimė amžinai“...

Bažnyczios Tarnas.

Naumiestis. Suv. gub., szimet per sekmines 26 d. Gegužės mėn. Naumiesczio pralotas Oleka pasakė labai puikų pamokslą. Pirmiausia pralotas pradėjo szaukti, kad atiduotų jam pinigus nabaszininkų, paskirtus ant bažnyczios. Neapturėsit, sako, jokių jubilejuszų kol neatiduosit lyg-paskutinio graszio... Toliaus pasakojo baikas, bardamas jaunikaiczius, kad ne kalbėtų su mergelėms ir neitų nė artyn prie jų. Ant pabaigos pamokslu surinkęs visas spēkas, kad garsiaus galėtų rėkti, rodos pragariszku balsu pradėjo szaukti ant lietuvių ir visų mokslus iszėjusių, sakydamas:

„Vaikuti! kas tai yra didelis mokslas — tai yra bedieviszkas mokslas, sakau! tie, vaikuti, kurie iszėjė didelius mokslus sėja velnio sėklą ir platina bedievystę; ale vaikuti, jau ir isz nemokintų atsiranda bedievių, ot, sako, jau ir Naumiestyje, vaikuti, yra jų. Vaikuti, neskaitykit nė jokių lietuviszkų laikraszczių, nė knygelių bedieviszkų. Szv. Povylas sako: kad ir isz dangaus aniolas atėjęs sakytų, kad czia geri rasztai, vaikuti! Kol nuo bažnytėlės szv. nebus pavelyta, neskaitykit“.

Policijos priekabės. Naumiesczio pav. Tulas žmogelisėjo keliu ir neszėsi mažą pundeį. Viszpinuos, susitiko Sintautų žemsargį Bernotą, kuris pradėjo szaukti: „Sustok, sustok, parodyk, ką czia turi“? Žmogelis sustojo ir parodė drabuzių, duonos... Tai apžiurėjęs, liepė parodyt praszportą; tą berodant užmatė kokią tų popierėlę ir susuko.

„O vot, prakvost, kakije tam bumagi“? Žmogelis iszėmęs parodė, kur buvo adresas nuo brolio isz Amerikos. „Vot ptvoju, pasakyk, kas czia yra asz negaliu perskaityt“?

ydai!
 iviszkas BRAVORAS &
 Valstijose
 uriname iszdirba geru
 RTERI ir ELIŲ.
 aromas isz grynų
 apfinių, norint ir ge
 tį užsilinksminti bet
 kanda, nes jame
 rimaiszytų kvarčių
 4.
 lgi perkantieji ir
 i (karcziams) via
 kalaukite Lietuvos
 darydami suszelpin
 NIAN
 CO.
 ENN.A.
 CHICAGO
 BUREAU
 HANDLE A PAN IS BY THE
 HANDLE.
 The Handiest and Best Way to
 HANDLE A PAN IS BY THE
 HANDLE.
 The Handiest and Best Route between
 S A I
 O L. A. VIRS.
 M. Totorius,
 Plymouth, Pa.
 — V. Kaunas,
 buryport, Mass.
 T. Astramskas,
 Philadelphia, Pa.
 Paukszys,
 r., Pittston, Pa.
 akeviczia,
 Wyoming Ave.
 Pittston, Pa.
 Unika,
 ayamensing Ave.
 adelphia, Pa.
 — V. Daukszys,
 hiladelphia, Pa;

— Kad negali, tai nė nereik — atsakė žmogelis.

— A kur tu teip daug pinigų gavai? užklausė žemsgargis.

— Tai, tu dievulėli, tu matu daugiaus turi, o asz tav nieko ne sakau.

— A ptvoju, asz jusų veislę žinau, tai prakeikta veislė tų Adomaiczių, asz aną met tavo brolių per slapuką sugavau.

— Kad tu mano brolių sugavai, tai tu su juo ir džiangkis, o prie manęs neturi ko kabinėtis — atsakė žmogelis.

— A ptvoju, asz tavę į Sintautus pristatysiu.

— Mane Sintautai geriaus pažįsta, negu tavę.

— Nu eik sav, nezaunijęs, po velnių.

Ir nuvilko toliaus brantą.

Szitas atsitikimas ir to žmogelio apsiėjimas aiskiai parodo prakeiktą gudų nelabystę, kurie kur tik eina, ką tik daro, vis mislija apie sznipinėjimą, apie paėmimą, ir savo pelną.

Broliai—lietuviai! atidarykite akis, ausis, ir jautimą, nes per pus užsimerkus jau dabar bloga gyvent žmogui ant svieto. *Praėivis.*

Paberžupiuos, žemsgargiai rado popierą prilipintą prie kryžiaus, kurią keikdami ėmė skusti. Ukininkas, ant keno lauko tas kryžius, pasigriebęs kuolą, atbėgo bartis, kad kryžiaus kvarbą gadina. Žemsgargis, išgirdęs barimą, suriko:

— „Graužk tu su dantimis! kam prilipinai?“

— „Asz nepraszau, kad czia kas man lipintų, bet ir nenoriu, kad kas draskytų mano kryžių, ar užmokėsit, paskui!“

Tada žemsgargiai jau teip biauriai neskuto, atsinesę sziaudų trynę, sziltu vandeniu liejo, nubėgę į viryklą mazgotes susirinkę trynę, bet buvo teip pridžiuvę, kad nutrinti negalėjo, tik iszterliojo.

Zaibas.

— 25 d. Kovo Naumiestyje du žemsgargiai tapo patupdyti policijos virszininko į belangę ant 2 parų dėl atsiszaukimų. Mat tuodu žemskiu vieną naktį buvo pastatyti ant sargos, o ant rytojaus rado prilipinta atsiszaukimų. Tąsyk virszininkas nežinojo ką daryti isz piktumo ir žemskiams grumono, sakydamas, kad kitą—syk už tokį prasikaltimą dar daugiaus nubausias. Dabar žemsgargiai tikką atsikelę visi bėga po gatves, įjeszkodami atsiszaukimų ir suradę nenesza juos savo virszininkui parodyt, bet juos slepia nuo jo.

Gluosnis.

— *Padovinio val.* (Kalvr. pav.). Kaip visur, teip ir pas mus pirmą dieną sekminių tapo iszlipinti atsiszaukimai. Žandarai kaip siuste siuto ir dar dabar nepaliauja sznipinėjė. Jau net ir vaitas žada atsisakyt nuo „stuiikos“, praėjus metams. Pernai už tai metė kaltę ant rubsubvio Miko Petraiczio, bet jis tapo užmusztas, tai dabar įjeszko kokio tai kurpiaus. Suvalkų gubernatorius ir žandarų pulkauninkas, kaip girdėt, ima nagan Senapilės žandarų virszininką Krilovą, bet tas nabagas niekaip ne stengia surast kaltininkus. Pas Suvalkų virszininkus dabar esanti tokia nuomonė, kad tie, ką lietuviszkai szneka, esą arszesniais už socialistus ir anarchistus. — Daugumas lietuvių, bijodami nustot tarnystės, slepiasi su savo lietuviszka kalba. *Kazys.*

Senapilė. Per sekmines 1901 m. pasirodė daugelyje vietų iszsklijuoti lietuviszki atsiszaukimai: „Kas turi ausis te klauso“. Kaip kur buvo teip puikiai prilipinta, jog per kelias dienas stovėjo nenuplėszti. Atsiskaitė kas norėjo.

Gandras.

(Isz „Ukininko“)

Visztytis, Vilkaviszkie pav.

Czia atsitiko gale Rugpiuczio baisi ugnis; nupleszkėjo apie 300 miestelio triobų, kurių skaitliuje daug kluonų su neiszskultais dar javais; sudegė teipgi visas paszaras ir kuras (durpos, malkos). Visą pragaisztį apskaito ant 400,000 rublių. Prazuvo liepsnose viena senyva žydelka, kuriai bebėgant isz namų, įlužo medinės grindys ir vėliaus atrado tik sugrusdėjusias jos kaulų liekanas. Pasakoja, buk miestas užsidedę nuo brėzuko, kuriais bovijosi viens szeszlių metų vaikas.

Pasiliko be pastogės, be maisto ir be rubų 250 szeimynų. Reikia padegėliams didelės pagalbos. Pirmutinis atsiliepė su pagelba Vokietijos kaizeris Vilius II, kurs paskyrė isz savo kiszeniaus 10,000 markių (\$2,500) ir liepė karaliskų girių užveisdėtojui arupinti padegėlius duona ir rubais. Užveisdėtojas pristatydavo isz Prusų į Vizsztytį kasdien kiek reikia duonos, o vienam mėsininkui liepė pirkti avių ir galvijų, idant padegėliai turėtų kasdien po 4 cent nerius (400 svarų) mėsos. Isz pruszsko sodžiaus Malkiemių nugabeno 29 Rugpiuczio nemažai rubų ir užklodžių, kuriuos iszdalino tarp padegėlių.

Ruszszkoji valdzia gavo žinią apie tą nelaimę vėliaus už pruszszkąją, nes ugnis pagadino telephoną; pavieto virszininkas atvyko į antrą dieną, o 29 dieną Rugpiuczio atvažiavo į Vizsztytį ir Suvalkų gubernatorius. Jis prižadėjo pasirupinti, idant miestelio gyventojai gautų atstatymui triobų medzius isz tos grios, kuri pirma prigulėjo miestui, bet vėliaus tapo valdzios atimta. Be to dar gubernatorius prizadejo iszpraszyti padegėliams paskolę pinigais, kurie būtų iszmokami per 12 metų; už tuos pinigus miestas pasistatys plytynę ir degis plytas na-

mų statymui, nes statyti medinius namus ne visur miestelyje pavelyta.

Isz aplinkinių teipgi pradėdą veztį į Vizsztytį duoną ir grudus. Jei rusiszszkoji valdzia pridėtų daugiaus rupeszcio, tai gyventojai galėtų szeip—teip perkesti tą sunkų palietimą. Bet isz valdzios pusės to nematyt. Gubernatorius ramina tik pažadėjimais, apie kuriuos rasi ant rytojaus užmirsz; o pavieto virszininkas parodė savo valdzia tik tame, jog uždraudė duonkepiams pardavinėti duoną nepadegėliams pirm pietų. Kad virszininkas velyt būtų pasirupinęs, idant visiems užtektų duonos, o ne užbaigęs savo rupestį uždraudimais — vienam valgyt, o kitam ne.

Už tą didelę nelaimę, kuri isztiko Vizsztytį, kalta yra isz visų pusių rusiszszkoji valdzia ir judosiszszka jos politika Lietuvos kraszte. Daugelis miestų ir miestelių Suvalkų gubernijoje, tarp tų ir Vizsztytis, po kelis kartus praszė valdzios, kad pavelytų užvesti ugnies gesintojų draugystes. General—gubernatorius tuos praszumus atmetė, sakydamas, kad tokios draugystės galėsią paskui pavirsti į politiszszkas ir pakelti maisztą! O nesant tokios draugystės, užsidedus, nėra kam gesinti ir isznaudoti tuos paczius prietaisus, jei koki yra.

Degant Vizsztycieiui, atbėgo ugnies gesintojai isz Prusų pusės, kaimų Pilupėnų ir Vyžupėnų, bet naudos jie ne kiek galėjo padaryti. Vietinis Vizsztyczio vaitas kaip tik galėjo triusėsi apie gesinimą ugnies. Už tai žemsgargių nebuvo nė vieno: jie tam laike landžiojo po lietuviszkas grinczias ir sznipinėjo laikraszczzių ir knygy...

Pajevonyys, Vilkaviszkie pav. Pereitam mėnesy pasimirė czia kunigas Juozas Senkus, gerai pažįstamas visoj Suval-

kijoje. Išventintas 1844 metuose, jis šventė 1894 m. penkias-dešimtis-metines savo kunigystės sukaktuves.

Lenketyje, velionis kunigas Juozas įsikiszo į maisztą ir išbugdintas 1863 m. į siaurinę Rusiją, iszkentėjo tų 20 metų. Sugražintas į tėvynę, skubino į numylėtą savo Pajevonį, kurį velionis, budamas nelaisvėje, apgiedojo graudžia giesmute: „Tarpu Virbaliaus ir tarpu Visztyczio, tarp Bartininkų ir Prusų gronyczių“....

Velionis buvo tvirto ir atviro budo vyras. Jis, daug savo amžyje patyręs, iszmoko pažinti žmones ir matė nemažai blogo dvasiszkųjų darbuose. Ruszciose valandose velionis vadindavo dvasiszkus virszininkus „geltonpilvais“. Prie to viso, pas velionį buvo pažim sulenkėjimo ženklų.

Prienai, Senapilės pavieto. Czia numirė 18 Rugsėjo rejetas arba notarijus Juozas Silvandas. Jis, Lietuvoj gimęs, Kaune mokinesis, Suvalkijoje augęs, iki 60 su virszum metų gyvenęs mūsų kraszte, nemokėjo ir neiszmoko prigulincziai lietuviszkai. Turėdams daugybę reikalų su kaimieciais, kaip rejetas, Silvandas kalbėdavo su jais tankiausiai per tulką. Rambis ta įgimtoji lenkystė!

Tilžė. Per vieną tik Tilžės sziuosmet perėjo isz rusiszkos pusės iszeivių į Ameriką: nuo 1 Sausio iki 1 Balandžio 1048, o nuo 30 Balandžio iki 30 Liepos — 2394.

Mažasis geležinkelis nuo Mėliaukų į Įsruť jau nutiestas iki Aukškalių.

Isz Londono.

Rugsėjo 1 dieną buvo susirinkimas Londono lietuviszkos parapijines draugystės, dėlei sudėjimo ant bažnyczios pinigų, ant kurios davė kiek kas

norėjo. Pinigus metė tiesiog į gurbą, kurį buvo atsivežęs kn. Szlamas ir be jokio skaitymo nusivežė namon. Kn. Szlamas atmetė parapijos iszrinktą komitetą ir pasiskyrė tokį, kuris ant visokių kunigo užmanymų, gerų ar negerų, vis pritaria. Jeigu nepatiko parapijos komitetas kunigui, tai vertėjo suszaukt parapijos susirinkimą ir skirti kitą, bet ne pats vienas pasirinkti. Dabar Londono lietuviai persiskyrė į dvi pusi, viena pusė laikosi parapijos komiteto, kaip kad Amerikos lietuviai prie senojo Susiv. L. A., kita gi pusė eina su kn. Szlamu, kaip Rymo-katalikai su Miluku. Kaip danguj, taip ir ant žemės. Kaip pas jus, taip ir pas mus.

Atvykęs į Londoną k. Szlamas rado daugel nuveikta dėl parapijos, daugelį žmonių skaitant laikraszczius ir knygas, kas jam ypatingai nepatiko. Be jokio kunigų daleidimo lietuviams skaityt Lietuvoje pėtnyczijoje pieno nevalia valgyt, o czia jie ir mėšą valgo ir viską skaito, kas nuo kunigų yra tvirtai užginta. Reik imtis už darbo! Ir ėmėsi. Kas skaitys toliaus „Lietuvą“ ir „Vienybę“ isz Amerikos, „Naujienas“, „Ukininką“ ir „Varpą“ isz Prusų, tas degs amžinai pragare. Tie visi penki laikraszcziai neina pagald kunigų mokslą ir vietoje virszuj minėtų, liepė skaityt „Saulę“ su „Žvaigžde“ isz Amerikos ir „Žinyczią“ isz Prusų, ir ateiti pasiklausyti szviesių jo pamokslų, kur nuo laurai girdisi socialistai, anarkistai, komunistai, nihilistai ir nesuprantant sakytojui ne klausytojams prasmės tų žodžių, visis vadina vienu žodžiu „bedieviais“. Ant galo szviesių pamokslų tampa apskelbiami visi, kiek kas davė ant bažnyczios ir viskas.

Broliai lietuviai! skaitydami laikraszczius gerai patyrė-

me, kas nusidavė su kn. Krawczunu ir Kaulakiu Amerikoje. Dabokime, kad taip ir su kn. Szlamu nenusiduotų. Mes visi rupinomės apie uždejamą parapijos, kada dar kn. Szlamė nesapnavo. Mes esame gerai persitikrinę isz darbų kn. Bronikaucko ir Lecherto, kuriems rupėjo tik pinigai. Delto neatstokime nuo pradėto darbo, visi susivienykime ir dirbkime pradėtą darbą. Kn. Szlamui užmokėkime paskirtą algą ir tegul jis mums Dievo žodį skelbia, meilę artymo, o ne piudo ir visokiais vardais pravardžiuoja. Tegul jis buna kunigu, o ne geszftmake riu ir žandarų. Tik mūsų vienybė ir susipratimas gali pataisyti kn. Szlamą, mes jį galime parodyti naudingą draugijos sąnariu, neduodami jam niekystų daryti. Skaitykime gerus laikraszczius ir knygas, kas apszvies mus ir parodys, kaip turime gyventi, kame yra tiesa. *Perkuno Sunus.*

Politiszkos žinios.

Amerika.

Ketverge, 19 dieną Rugsėjo, mirusio McKinley'o kuną palaidojo su didele iszkilme gimtiniam jo mieste Canton, Ohio valstijoje. Ne vien czia pas mus, bet ir visam sviete paskutines dvi sąvaites visuomenės atyda buvo atkreipta ant mūsų prezidento — tos nelaimingos anarchizmo aukos. Telegramai deszimtimis tukstanczių lakstė isz vietos į vietą su žiniomis apie prezidentą; vargiai kitas isz svieto galinczių susilaukė tiek sąjausmo ir galieszcio iszreiskimų, kiek velionis. Laikraszcziai buvo perdėm užimti žiniomis apie McKinley ir beveik buvo užmirsę apie visus kitus reikalus.

Naujasis prezidentas tuotarpu dar nieku neiszreiskė savo norų ir užmanymų. Ministrailiko tie patys, bet vėliaus bus be abejonės didelės permainos.

McKinley'o naszlė, mirus vyrui, jau cziasi nesveika ir net prisidingi už jos gyvastį. Sziokiu-tokiu suraminimu gali jai buti nors tai, jog velionis pasirupino apie savo moters ateitį: kaip paskutines žinios paduoda, McKinley buvo įsipirkęs į apsergėjimo gyvasties draugystes ant \$315,000.

Nuo Pilipinų per tas dienas nėjokių žinių nepareina. Tęstovinczijoje kariumenė, isz priezasties nužudymo prezidento, taip gi dalyvavo visuotinam apgailstavime numirėlio; isz dalies, prie tų iszkilmių prisidėjo ir vietiniai gyventojai.

Rytinė Azija.

Gavę gerą pamokslą nuo europiecių, kiniecziai pradeda mislyti apie permainymą savo pervirsz užkiutusio gyvenimo. Ciesorius iszleido paliepiamą, kuriuo labai asztriai uždraudžia pardavinėti ir pirkti urėdus. Mat, ikziol, jei kas norėjo gauti gerą vietą, tai stacziai užmokėdavo kam reikia, o paskui, apėmęs urėdą, lupdavo nuo žmonių kailį, idant suversti savo ir dar pralobti. Ar ką gelbės tas ciesoriaus paliepimas — nežinia, bet vis gi yra tai geras ženklas.

Antras ciesoriaus paliepimas prisako įtaisyti kiekvienoj Kinų provincijoje po kariszką mokslincyzią, kad tų galėtų lavintis kandidatai į oficerus.

Ciesorius iszleido taip gi paliepiamą apie naują egzamenų budą, isz kurio matyt, jog ima virszų szviesesni pažvilgiai. Isz egzamenų iszmetas persenejės tolymų amžių mokslas, kuris dabar nėjokios vertės neturi ir stacziai prieszingas žmogaus protui.

Ketvirtu ediktu 17 Rugsėjo ciesorius paliepė visiems vicekaraliams ir gubernatoriams iszrinkti geriausius mokintinius ir nusiųsti juos į svetimas szalis, kad jie pereitų tų mokslus, ypatingai valstijos mokslą.

Tai-gi matome, jog tas smugis, kurį apturėjo kinai nuo europiečių, išzeis jiems rasi ant gero, nes įves į tą užsnuodusią šalį apszvietimą.

17 Rugsėjo kiniszkoji kariumenė įtraukė į Pekiną ir apėmė čia visą valdžią. Amerikiečiai ir japonai išdulino namon; dabar Pekinas visai liuosas nuo svetimų kareivių, neskaitant pasiuntinių sargybos.

Kaip žinoma, Kinai turi izmokėti vieszpatystėms per 39 metus 450,000,000 taelių už tai, kad jos užpuolė ant Kinų šalies ir ją izsdraskė. Neturėdama iz ko atiduoti nė pirmą mokesį, Kinų valdžia rengia siųsti į svetimus krasztus tam tikras komisijas, kurios rinktu pinigus nuo tų gyvenančių kiniečių. Komisijos pirmucziausiai važiuos į Ameriką, ant Filipinų ir į Australiją. Jei pasiseks surinkti tuos pinigus, tai vieszpatystės pasidalys jais. Suvienytoms Valstijoms teipgi pripuola \$25,000,000, tai surinktus čia pinigus vėl grąžis atgal, bet ne žmonėms, tik valdžiai. Dyvina ant svieto politika!

Pietinė Aprika.

16 Rugsėjo pasibaigė tas raskas, kurį yra paskyręs lordas Kitchener burų pasidavimui; nuo tos dienos kiekvienas buras, sugautas su ginklu rankose, bus suszaudytas, kaip maisztininkas ir žmogzudis. Vienog, tas nežmoniszkas angliszko teriono darbas neiszgąsdino burų ir nieks iz jų iki paskutinei dienai nepasidavė savo valia. Bet vis-gi tie persekiojimai ir karės sunkenybė turėjo įsipykti burams ir jų dalis, kaip pranesza, apie 20,000 ypatų, ketina persikelti į vokiszkus naujokynus, kur gauna nusipirkti žemės po keturis pensus už akrą. Kita burų dalis teiraujasi, kur galėtų gauti žemės Suvienytose Vastijose.

Lordas Kitchener pranesza

į Londoną apie burų pragaisztis, kurias jie turėjo nuo 9 iki 16 Rugsėjo: burų esą užmuzsta 47, suzeista 7, suimta 371 ir pasidavė 134. Apie anglų pragaisztis Kitchener neraszo, bet apie jas žino visas svietas. Paskutinės dienos buvo burams teip laimingos, kaip retai. Tik pradzioje karės burams teko tokios svarbios pergalės. Kada pasiputėlis Kitchener gąsdina burus ir grasina jiems nubaudimu, — burai keliose dienose užmusza kovose 68 angliszkus oficierus ir kareivius, 63 suzeidžia, 300 suima ir atima 5 kanuoles. Kitchener pyksta ir eina iz galvos; jis baugina savo kareivius ir įvaro jiems dar didesnę baimę. Ir yra dėl ko: kada burams teip sekėsi per tą laiką, anglai gali pasigirti tik tuo, kad sugavo 20 burų moterų ir vyrų, kurie slapstėsi kokioje oloje, ties miestu Pretoria.

Prezidentas Kruegeris, kurs dar vis vieszi Hollandijoje, ketina kreiptis su rasztu prie caro ir naujo mūsų prezidento Roosevelto, idant katras iz jų pasiulytų Anglijai derybas.

Prancuzija.

Atlankęs Vokietiją ir prisižiurėjęs, vokiszškai kariszkai laivynei, Rusų caras nuplaukė į Prancuziją, idant izsvysti ir parodyti svietui augszciausia nusižeminimo laipsnį pas liuosą tautą, dabar garbinančią despotą ir kraugerį. Prancuzai, kaip paszėlė, lakstė, ir iztisomis dienomis styrojo vienoj vietoj, idant pamatyti carą. Kvailas darbininkas, kuriam kitas zioplvis siulė 5 frankus, kad ans pavestų jam savo vietą, iz kur gali pamatyti carą, atsakė: „carą pamatai ne kasdien!“ ir pasiliko savo vietoj, nepriėmęs 5 frankų. Bet pamatyti carą buvo sunku: jis niekam nesirodė, o 75,000 policistų sergėjo jį nuo pavojaus. Gelezinkelis, kuriuo turėjo caras važiuoti, buvo perdėm ap-

statytas iz abiejų pusių kareiviais.

19 Rugsėjo carui rodė Prancuzijos kariumenę: buvo surinkta Reimso laukuose į 140,000 kareivių, kurie linksmino carą, marszieruodami priesz jį yvairiais budais.

21 Rugsėjo caras apleido Prancuziją.

Klausyimas: ko jis tų jieszkojo? Atsilankymo priezasczių yra labai daug. Paminėsim svarbesnes iz jų. Rusiszkoje kariumenėje yra generolu kunigaikstis Louis — Napoleon, buvusio ciesaoriaus Napoleono III artymas gentainis; jis turi Prancuzijoje savo partiją, kuri nori izskelti jį į karalius. Rusų caras yra užmanęs izleisti uz to Louis — Napoleono bet — kurią iz savo artimų giminaiczių ir pasodyti jį ant Prancuzijos sosto. Carui, mat, smągiaus turėti reikalą su karalium, negu su tokiu prezidentu, kurį žmonės izrinko ir kuris pats iz žmonių paina.

Antru, dar svarbesniu reikalu buvo užtraukti Prancuzijojej paskolę. Rusijos padėjimas iz finansiszkos pusės stovi be galo blogai. Visą izsleidžia ant kariumenės, ant reikalingų karei gelezinkelių ir t.t.; lyg tydzia, pasipynė dar paeiliui kelerius metus badas, kurs sziuosmet izrodo labai pavojingu. Tai gi reikia pinigų ir caras Prancuzijojej pats apsznipejė dalyką ir gaus Paryžiuj paskolės vieną milijardą frankų.

Budams Vokietijojej, caras teip-gi pasirupino padaryti biznij su pinigais. Jam įpraszius, vokiszki kapitalistai paėmė už 80 milijonų rublių rusiszku obligacijų, kurios izdnotos ant gelezinkelių turto.

Liudna yra matyti, kad tau ta, kaip prancuzai, kurie krauju atpirko savo liuosybę, sziaudien voliojasi, kaip pardsidavusi nedorėlė, caro kojose ir buracziuoja kruvinus jo pirsztus.

Dalis darbu.

Pittsburg, Pa. Didysis straikas, kurį buvo pakėlus darbininkų unija „Amalgamated Association“ priesz trustą „United States Steel Corporation“, užsibaigė ir 20 Rugsėjo straiukuotojai grįzo prie darbo. Tą straiką pralaimėjo darbininkai; negana to: darbininkai per jį daug nukentėjo, nes 23 dirbtuvės, pirma prigulejusios prie unijos, dabar turėjo nuo jos atsimesti. Nuo dabar tose dirbtuvėse mokesį už darbą savininkai skirs pagal savo norą, o ne pagal sutarimą su unija. Teisybė, dalis darbininkų, ypacz Pittsburge, dar laikosi straiuko, bet jie nieko negali laimėti.

Madisonville, Ky. Reinecke's kasyklėje straiukuoja darbininkai, prigulintieji prie unijos; 18 Rugsėjo jie norėjo izsvaikyti pastatytus prie kasyklės sargus ir emė į juos szaudyti. Izsleido iz vienos iz iz kitos pusės apie 200 szuvių ir vienas darbininkas tapo suzeistas.

McKeesport, Pa. Visos dirbtuvės grįzo prie darbo ir nuo buvusio straiuko neliko nė zenklo; 50 szejfo pagelbininkų, kurie saugojo dirbtuves, nuo 17 Rugsėjo tapo paleisti.

Jefferson, Wis. Sudėgus dirbtuvei „Wisconsin Manufacturing Co.“, 75 darbininkai liko be darbo.

Morgantown, N. C. Kapitalistai nupirko 3000 akurų žemės, idant įtaisyti čia naujas anglų kasykles.

St. Louis, Mo. „St. Louis Car Co.“ pavarė nuo darbo vieną darbininką už prigulėjimą prie unijos; per tai kiti darbininkai, skaitliuje 300, pakelė straiką.

Joliet ir Milwaukee. Plieno fabrikų darbininkai grįzo į darbą ir straikas ant to pasibaigė.

Isz Amerikos.

Zenklas
isz dangaus.

Viename Marylando mieste-lyj, giedrioje dienoj, nesant ant dangaus ne mažiausio debeselio, itrenke zaibas į evangeliszka bažnycią ir sugriove ją iki pamatų. Nekurie fanatikai isz katalikų tarpo nori matyti rustingą Dievo pirsztą.

Keistas klubas.

Mieste Jersey City, N.J., susitvėre isz jaunikaiczių klubas — „West Bergen Bachelor Club“, kurio užduotis straiukuoti priesz merginas. Tie jaunikaicziai iszranda, kad merginos per augsztai statosi, o tarpais ir kepkavoja isz vyriszkos jaunuomenės. Kliubo sąnariams uždrausta turėti pažintį su merginoms, vadziotis su joms ir draugauti. Perženęs tą įsakymą gaus pirmu kart bausmės \$2,00, o antru syk taps praszalintas isz klubo.

Mainieriai —
blaivininkai.

Miestelyje Jeddo, Pa., du szimtai mainierių prisiekė, jog visai negersią stiprių gėrymų; padarė jie tai, moterims praszant. Kas-zin, ar ir moters davė tokius pat apzadus?

Neteisingas sudas.

Kad žmogų ir vadina „protingu gyvuliu“, taciaus žmonės tankiai pasielgia biaužiaus už laukinį žvėrį. Czia Amerikoje žmonių nuozmumas apsi-reiszkia teip vadinamam Lynch'o sude, kokio neįokioj szalyje nėra. Tas sudas toks, kad pagavę ką papildzius piktadėjystę, susirenka vietiniai gyventojai, iszrenka isz savo tarpo 12 vyrų ir paveda jiems apsudyti prasikaltėli. Toks sudas visada nutaria nusidėjęli ant smert, ir nelaimingajį czia pat pakaria, suszaudo arba sudegina. Tankiausiai baltieji teip sudija negrus. — Nuo 1880 m. iki sziam laikui tokiu

sudu nužudyta 3130 ypatų. Daugiausiai aukų buvo valstijoj Mississippi — 253, paskui Texas'e — 247, Louisianoje — 221 ir t.t.; mažiausiai Connecticut'o ir New Jersey valstijose — po 1; Pensylvanijos valstijoj buvo tokių atsitikimų 3. Tarp Lynch'o sudo aukų buvo 51 moters, o kiti vyrai. Negrų nulinceiuota 1678, o baltųjų 808, indieczių 21 ir kinieczių devyni.

Neapsisergėjimo
vaisiai.

Mes esame jau dvejetą sykų rasę, kaip blogai daro tos szejmininkės (gaspadinės), kurios kuriant pryzadą arba pečių vartoja kerosiną. Sztai naujas atsitikimas su neatsargia žmona. Delavan, Wis., 13 Rugsėjo, kokių Howisonų virėja Hilda Nelson, norėdama įkurti pečių, pilstelėjo ant anglių isz bleszinės kerosino; kerosinas užsiliepsnojo, blesinė truko su dideliu smarkumu ir apszutiuo visą merginą. Niszpasakytuose sopuliuose, pasikankinus dvi isztisas valandas, Nelson numirė. Užsidegė ir trioba, kurią vos atgynė nuo gaisro. — Įkurimui pečiaus visada reikia vartoti szipulukus, skiedras arba antgalo popiergalius. To gero jug niekur netruksta.

Pensylvanijos
liaudis.

Statistikos biuras Washingtone paduoda, tarp kitų, žinias apie Pensylvanijos įgyvenimą. Musų valstijoj, pagal paskutinį suraszą, 3,204,541 ypatų vyriszkos lyties ir 3,097,574 moterszkos lyties; abiejų lyčių — 6,302,115 ypatų; vyrų 106,967 ypatomis daugiau negu moterų. Svetimszalių gyventojų, kaip amerikiecziai vadina foreigner'ų, yra diktas skaitlius, arti milijono — 985,250. Szitoje valstijoj gyvena nemažai negrų — 156,845; mažiaus yra kinieczii — 1,927, japonų — 44 ir indieczių — 1639.

McKinley'o turtai. Neseniai miręs prezidentas McKinley paliko turto už \$100,000; nuo tėvų jis nebuvo nieko gavęs.

Geros algos.

Bene geriausias algas moka savo urėdininkams apsisergėjimo kompanijos. New Yorko „Mutual Life Insurance“ duoda savo prezidentui \$125,000 ant metų, o prezidentas „Equitable Life Insurance“ gauna \$150,000. Suv. Valstijų prezidentas neturi tiek algos.

Ugnis.

St. Johns, New Foundland, 11 Rugsėjo pakilo didelė ugnis geležinkelio padėjimuose; liepsnojo visą dieną ir pragaiszties pasidarė už \$500,000. Du žmonės palydėjo savo gyvastį.

Nelaimė.

Ties Brockton, Mass., 18 Rugsėjo, susikulė trukis, kurs vežė žmones, su tavoriniu trukių; 6 pasaziariai (3 vyrai ir 3 moters) žuvo ant daigto, o sužeistų yra 25 ypatos.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

New Britain, Conn. Skaitydami laikraszczius biauirmės visokiais darbais žandarų, kurie musų brolius tėvynėje ant kiekvieno žingsnio persekioja ir kankina. Bet kaip turime biauurėtis musų lietuviszkių juodųjų žandarų, kurie laisvoje szalyje, czionai, Suv. Valstijose, atlieka tą szlyksztų darbą? Girdime vienur kunigai sustabdė susirinkimą, prakalbas; kitur gina žmones nuo skaitymo, kitur vėl persekioja skaitanczius kaip ir raszėjus, padavėjus žinių į laikraszczius apie jų „guodotinus“ darbus.

Prie visų „guodotinių“ kunigų darbų pridėsiu dar vieną: „Vienybės“ 34 num. patilpo straipsnelis Marės Stasiuleviciūtės, kuris musų kleboną — žandarą didei užgavo, kad jo „okruge“ atsirado tokia rasztininkė, ir net jau raszo apie Susiv. L. A. reikalus. Nuei-

na jis pas rasztininkės gaspadinę ir klausia, ar Marė isztikrųjų raszinėja į laikraszczius ir juos skaito. Gaspadinė pavirtino ir pasakė, kad Marė labai myli skaitymus, o ir paraszo kaip kada, isz ko gali tik kiekvienas pasidziaugti. Toks atsakymas nepatiko ir klebonas pradėjo peikti rasztininkę, kad jam perskaiczius jos tą straipsnį pasidarė labai pikta, ir praszė gaspadinės, kad nelaikytų rasztininkės savo namuose, bet gaspadinė ant to nepristojo. Toliaus pažadėjo net jaunikių pripirszti, karsztą italijoną, kuris nujaukintų rasztininkę nuo raszymo ir skaitymo laikraszczių.

Apart to, dar musų klebonas vaikszcziuoja po lietuvių gyvenimus, iszėjus vyrams į darbą, ir teiraujasi nuo moterų, ką veikia parėję vyrai, kokias knygas ir laikraszczius skaito, ar neraszo į redakcijas gromatų?

Lietuvos kunigija prisiekė („Tėv. Sargas“ N. 12 1900 m.) laikyti carą už savo viesztą. Dabar net rodyja carui gražinti lietuviams spaudą, nes girdi, nuo užrubežinės lietuviszkos literatūros gresia pavojus bažnycziai (kunigams) ir valdziai. Visur gina žmones nuo skaitymo laikraszczių, žodžiu ir per savo laikrasztपालािकीus. Visur stengiasi pasisavinti parapijų turtus, o ir organizacijų, kaip padaryta su turtu Susiv. L. A., isz ko aiszkliai matyti musų kunigų mieris, neduoti žmonėms suprast, kad jie žmonės, kad jie patys geriaus gal atlikti visokius savo reikalus, kad jie ilgiaus būtų pajungti, kad būtų galima isz jų naudotis, kaip isz neprotinių sutvėrimų ir tokiame mieryje dirba isz vien su despotiszkomis valdzioms, jeib ilgiaus galėtų pagyventi zemiszkame danguje.

Bet žmonės jau mato ir suppranta jų mierius su darbais.

Sesutės Broliūs.

Pittston, Pa. Rugsėjo 15 dieną mūsų klebonas apskelbė naujieną, o tai, kad „tuli blaivininkai yra lygus anarkistams“ ir kad daugiau neapskelbs nė daleis laikyti susirinkimų St. Baltramiejaus blaivininkų draugystei pobažnytinėje salėje. Vienog blaivininkai nepaisydami ant tokio klebono apskelbimo susirinkimą atlaikė tą dieną pobažnytinėje salėje, kuri jiems visiems lygiai priklauso kaip parapijonams ir klebonas neturi tiesos užginti.

Klebonas ant blaivininkų sšnairuoja nuč pat pradžios įsikunjimo draugystės, kurie budami blaivus viską apsvarto ir laikosi teisybės, ir neduoda klebonui kizsti nagų į draugystės reikalus.

Taigi per mūsų klebono stropumą atsirado lietuviskų anarkistų ir nesidvyysime, kad apie tai raszo ir anglizki laikraszcziai („Wilkes-Barre Times“ isz 7 Rugsėjo), jog Pittstono anarkistai tai daugiausiai lietuviai. „Most of the anarchists here are Lithuanians“ ir kad policija žinanti nuo kelių metų tą organizaciją, bet kur susirinkimai laikomi, tai slaptybė ir negalinti sugauti.

Isz kunigėlių „mylistos“ per 16 Susiv. L. A. seimų lietuviai tapo apskelbti socialistais, o dar ir anarkistais, prie kurių reikia priskaityti vien kryžia-votojus Dilonio. *Pittstonietis.*

Mahanoy City, Pa. Nie kur turbūt nėra tokio žandarizsko amaro kaip Mahanojų. Niekto negali isztart nė veikt, nes pagal „Saulės“ receptą tuoj kaulus sulaužytų. Czia yra suorganizuota tamsybės draugystė, kuri kiekvieną szviesos spindulėlį tuo užtemia.

Iszdygus „Susiv. Rymo-katalikų“ ant Susiv. L. A. kasos, tuli sąnariai atsisakė nuo prigulejimo prie naujojo ir likosi prie senojo kaip buvę, už ką nuo tamsybės draugystės, ir

net paties klebono, tapo iszszaukti vardais kaipo bedieviai ir szliuaptarniai. Tas „manifestas“ buvo apskelbtas 25 Rugpiuczio bažnyczioje. Aiszkū, kad apskelbtojai sąmonės neteko. Susiv. L. A. nebuvo bedieviszku iki sziol, nebus ir toliaus, Szliupas teipgi nepri-guli. Isz kur tad tie bedieviai ir szliuaptarniai? Norėta mat Susiv. L. A. sąnarius iszversti kaip rankovę, o kurie teip nevirtu, tai bedieviai ir szliuaptarniai. Klebonas liepė nuo apskelbtųjų szalintis, ypatingai merginoms, kad neušikrėstų bedievyste.

Mahanojietis.

Baltimore, Md. Dirba czia vidutiniai, bet algos menkos, nes darbininkų yra per daug ir jie lenktyiuodami patys mažina algas, apsiimdami pigiaus dirbti ir priegtam dar pirkdami darbus nuo priveizėtojų, kurie budami iszpaikinti per pacius darbininkus be kyszio neduoda darbo. Lietuviams czion darbų jieszkoti neapsimoka keliauti. Dauguma lietuvių czion tai rubsiuiviai, ir mažai yra tokių, kurie dirbtų kitokius darbus. Lenkai czion dirba kaip jau-cziai, o ir az sykiu su jais ant valandos už 14 ct. daugiausiai. Moters gauna tik 10 ct. už valandą ir visos eina dirbti, kurios tik neturi mažų vaikų. Viena verguvė ir baudžiava. Prinokus vuogoms ir vaisiams, lenkai važiuoja ant farmų jas skinti, už ką pusėtinai pasipelno ir kiti kitokio darbo nedirba. Nuskynus sziometinius vaisius, laukia kito meto szvie-zių.

Turbūt niekur nėra teip pigus alus kaip Baltimorėje. Už szesztoką gauni tiek, kaip kitur už deszimtuką. Teip pigiai nusilinksminus žmone-lėms, atsitinka gana visokių juokų ir verksmų kartais.

Apie lietuvius nieko negali praneszti, nes tarp jų ne-

gyvenu. Teko tiktai buti ant lietuviszko piknyko, kur tuli nusilinksminę per mierą, dainavo net maskoliszka, turbūt tarnavę kariumenėje.

Miesto dalyje, Locust Point vadinamoje, yra keletas lietuviszkų szeimynų sulenkėjusių, kalbančių vien lenkiszka, lietuviszka užmirszusių. Jie paeina isz Kauno gubernijos.

V. Rudzinskas.

Phila., Pa. Draugystė szv. Petro ir Pauliaus ant susirinkimo 8 d. Rugsėjo nutarė paaukauti \$100 ant metų kaipo stipendiją vienam Lietuvos kankintiniui, kuris atsiszaukė pas Philadelphia lietuvisius meldamas pagalbos. Draugystė dar jauna, 7 mėnesiai kaip susitvėrė, bet iszgirdusi meldimą nepasiliko kurczia. Tas kankintinis yra užrubežėje ir nori pabaigti savo pradėtą mokslą, ant ko jam reikia \$200 ant metų, o kad draugystė neiszgali viena tiek aukauti, tai iszrinko tris sąnarius rinkimui ir priėmimui aukų, kad surinkti kitą \$100. Iszriakti tapo: Al. Jociis, K. Unika ir K. Poszka. Kitos vietinės draugystės teipgi nebutų atsisakiusios nuo suszelpimo, bet visiems jau žinoma, kad jos turi aukas dėti ant provų su buvusiu klebonu Kaulakiu, o kurios yra ne menkos, kurių butų isztekę keletui stipendijų. Nuolatos kija szauksmai, „szelpkime mokinanziasi jaunuomenę“, dėlto yra reikalas visoms draugystėms ir lietuviams atkreipti ant to atydą ir paskirti tam mieriu po kelio-liką dolerių pagal iszgalę, isz ko susilauksime geresnių vadovų į szviesą ir laisvę.

Philadelphioj Rugsėjo 9 d. susitvėrė tautiszka pagalbinė draugystė po vardu Simono Daukanto. Draugystės mieris yra: Platinti apszvietimą ir mokslą, parengti prakalbas ir varyti tautiszka agitaciją.

Prie draugystės gal priguleti visi lietuviai be skirtumo namonių ir tikejimų.

Prisiraszymas prie draugystės yra paliktas mažas per 3 mėnesius, idant norinti pastoti sąnariais, isz to pasinaudotų. Pagelba yra paskirstyta į 3 skyrius ir 3 mėnesines mokes-tis. Pirmo skyriaus mokėsis mėnesinės tik 35 ct., už \$3,00 pagalbos ant sąvaitės. Antro skyriaus 50 ct. už \$6,00 pagalbos, o trezio skyriaus mokėsis \$1,00 už \$10,00 pagalbos ant sąvaitės.

Prisiraszymas prie draugystės per 3 mėn. pagal metus ant visų 3 skyrių bus szitoks:

Nuo 15 metų iki 30	\$1,00
„ 30 „ „ 35	\$1,25
„ 35 „ „ 40	\$1,75
„ 40 „ „ 45	\$2,25

Paskui prisiraszymo mokes-tis bus daug didesnė.

Pirmas didelis susirinkimas bus panedėlį, 30 Rugsėjo, Nepriegulmingo Kliubo salėje, 943 S. 2-nd. str. ant 8 val. vakare, ant kurio yra užkviecziami visi lietuviai, kaip vietiniai teip ir isz apielinkių, susirinkt. Sim. Daukanto Dr. prez.

Al. Jociis.

1112 Moyamensing Ave.

Brooklyn, N. Y. Dauguma lietuvių labai prielankiai kalba apie Susiv. L. A. iszsziliosavusį isz kunigų apiekos. Delto reikalinga yra, kad vietinė Susiv. L. A. kuopa suszauktų vieszą susirinkimą, paaiszskintų reikalų stovį, o užtikrinu, kad kuopa sąnariuose pasiektų skaitlių Waterbury'o ar Bostono kuopas. Beje czion susitvėrė kuoputė ir Rymo-Katalikų, bet netur pasekmės. Kartą apgautas, daugiau nesiduos apszgauti ir kitam pasakys, kad apszaugotų nuo tokių pinigų garbintojų.

Brooklynietis.

Reikalingas sziauczius dėl taisymo ir naujų dirbimo, antros darys nuo Bull Run kampo, Plymouth, Pa.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Philadelphia, Pa. Vietinė

T. M. D. kuopa laikė susirinkimą, subatoje 21 d. Rugsėjo, kur apsvarecziusi Centraliszkų Virszininkų padavimą 38 num. „Vienybės“ nutarė:

1. Centraliszkų komitetu palikti tuos pacius virszininkus ir ant ateinančių metų, tik su tuo skirtumu, kad komitetas būtų renkamas ant dviejų metų; prezidentas ir kasierius būtų renkami vienu kartu, o sekretorius ir knygius kitų kartu, kad pusė komiteto būtų nauja ir pusė sena, kad vieniems žinant visus reikalus, kiti prie jų priprastų.

2. Sekretorius turėtų gauti bent \$25,00 algos ant metų; toliaus pasidauginus darbu ir organizacijai, alga galėtų būti padidinta. Visoki išleidimai reikaluose T. M. D. visam komitetui turėtų būti apmokami iš centraliszkos kasos.

3. Sąnarystės mokestis turi likti ta pati, po 60 ct. ant metų, dėlto, kad galėtų naudoti si iš draugystės daugiaus žmonių. Kas nor gal mokėti po \$1,00 ir daugiaus.

4. Kasierius turėtų užstatyti kauciją prieš du komiteto sąnarius, o ne prieš draugystę, nes neturint czarterio, tokia kaucija be vertybės ir tik dovanai iszmoka \$5,00.

5. T. M. D. turėtų išsiimti czarterį, kur pigiausiai būtų gaunamas dėl visų kuopų. (Mums rodosi czarteris visai nereikalingas ir tik taptų izsmesta keliolika dolerių. Czarteris draugystės nesustiprins, nė nepageris. Czarteriu turi būti kiekvieno lietuvio meilė tėvynės, troszkimas apszvietos bei laisvės, szelpimas tautiszkų reikalų iš liuosos valios. Red.)

6. Kuopų sekretoriai turėtų izsduoti metinę atskaitą centraliszkam sekretoriui.

7. Paraszymui biographijos Dr. V. Kudirkos paskirti ne-

daugiaus kaip \$100; centraliszkas komitetas turėtų apie tai pasirupinti ir susizinti su tam tikrais rasztininkais, kurie atsakancziai atliktų tą darbą.

J. Butkus, sekr.

N 16 kuopa T. M. D. Gilberton, Pa. naujai prisiraszė: 1255 J. Malinauckas -60

N 14 kuopa Wilkes-Barre, Pa. nauji:

1256 J. Sznipas -60

1257 Rožė Koliene -60

J. Perkunas Sheboygan, W. -60

Sekret. A. Ugunas.

Aukos kankintiniams

J. Stanaitis, Lead City, S. Dak. -50

Buvo \$9,27

Labu \$9,77

Aukos A. Visztaliui.

Pagal „Vienybės“ 26 N. buvo \$7,92

Nusiusta Visztaliui \$5,00

Nusiuntimas knygu ir laiszko apsergetai 0,65

Liko \$2,27

Redakcija.

Isz keleivio uzraszu.

Saulė tekėjo, kada trukis stosto vienam isz mūsų miestelių Lietuvoje. Buvo subatos diena: niekur negavau pasisamdyti vežimo, kurs maną dar penkias mylias nuo stotės nuvežtų. Neturėdamas ką veikti, nuėjau į miestelį pasivaikszs czioti. Po valandos iszgirdau skambinant ant miszių. Įėjau į bažnyčią. Buvo Gegužės pirma diena; visas altorius nuo daugybės žolynų liukte linko; bažnyčia beveik pilna žmonių. Miszioms pasibaigus, iszėjo nebjaunas jau kunigas pamokslą sakyti. Ilgai ir graudziai sakė kunigas ir ne vieną isz klausytojų pravirkdė, net mano kieta szirdį jo žodziai sujudino. Iszėjęs isz bažnyčios sutikau vieną ukininką ir prasznekinau: „Tai — tariau — galite iki gyvi szventais palikti, turėdami tokį dvasiszką vadovą“... — „Dėlko?“ — paklausė ukininkas. — „Dėlko?!

graziai pamokslus sako“. — „Hm... rodos graziai sako“, — atsakė ir prasijuokęs ranka pamojo.

Labai norėjau pažinti tą kunigą ir stacziai nuėjau į kleboniją. Klebonas, matyt, linksmas buvo žmogus ir sveczius mylėjo, nes dar nuo vakaryksczio pokilio buvo pasilikę keli bajorai ir keturi kunigai, kurie dabar po miszių, arbatos užgėrę, susėdo už žalio stalelio.

Kaipo keleivį, klebonas pakvietė prie pusryčių. Bepusrycziaujant prasidarė durys ir į kambarį įėjo moteriszkė. „Tegul bus pagarbintas Jezus Kristus“ — isztarė, bet niekas jai neatsakė; moteriszkė stovėjo pas duris kamputyje. Kiek sykių kunigas į jos pusę sukosi, ji žemai lenkė galvą, bet jis to lyg nematė, ar tyecziojos. Po geros valandos, pusmerkoms į moteriszkę žiurėdamas, kunigas tarė: „O ko nori, Jesiene?“ — „Dvasiszkasis tėveli! — pradėjo moteriszkė — praszycziau miszias atlaikyti už vyro duszizią... — ir isz masgelio pinigus riszo: — ožką pardačiau — laidotuvėms iszėjo.“... — rublinę iszėmusi padėjo ir variniais po grivinaž asztuonis deszimtukus sudėjo. Kunigas susiraukė: „Ne gana -- tarė — jug sakiau, kad dviejų rublių reiks!“ — „Tėveli, susimylėk, palukėk valandą, rasi užpelnysiu... atiduosi“. — „Ne, ne, užstatyk ką szpitoleje“. — „Ką užstatysi, tėveli, szjmet kaip įsirgome, visus skurlius iszpardavėm, nė putros neturime, o mažų vaikų ketvertas... isz ligos dar visi menki“.

Moteriszkė buvo baisesiai iszblyszkusi, visa drebėjo, isz akių jai aszaros rietėjo: „Susimilk...“ — moteriszkė nepabaigė: atsidarė durys, įėjo zydas Aronas, javų pirkejas.

Kunigas prasijuokė, pristumęs kedę, papraszė žydą sėstis ir pripylęs jam stikliuką vyno draugiszkai kalbėti pradėjo.

Moteriszkė stovėjo, rankas lauzė, net nariai tratėjo, o klebonas linksmas su žydeliu juokavo.

— Dvasiszkas tėveli, susimylėk! — pinigus iszėmusi ant stalo padėjo: — užpelniusi, tą dvigrivinį atnesziu.

— Kur asz tavęs jieszkosiu! gedą turėk dėl grivinos snekėti!, nelauk kad liepcziau tarnui iszvesti!

— Kad czia nėr ko lygtis, — atsiliepė svetimas kunigas, kurs minksztoj kedėj sėdėdamas ir pilvą glostydamas, nuo blizganczio raudono veido prakaitą szluostė ir sunkiai dusavo: — nėra ko, toki jau, panie, cena padėta...

Nenorėjau tikėti, kad žmogus, kurs teip puikiai moka apie meilę artymo kalbėti, toks beszirdis būtų. Daug dabar duocziau, kad turėcziau ką daugiaus savo kiseniuje, kaip skepetėlę, bet ant nelaimės tiek tik tų buvo. Žydas tą patį jautė, į kisenių siekė ir, du rubliu iszėmęs, moteriszkėi į ranką įgniauzė: — „Te, tarė, jeigu jums reik tiek mokėti, norint į dangų jeiti!“ — Žydas norėjo kunigą nužeminti, bet szis to nesuprato. Tik pinigus paėmęs, moteriszkėi tarė:

— Ot, ar nesakiau! tarp žmonių esant vis gali gauti, tik reik norėti.

Moteriszkė ir žydas iszėjo. Kunigas pristumė man stiklėlį vyno, padėkavoju, bet gerti negalėjau: tame vyne jautau aszaras nevieno tokio vargdienio, ir szirdis susibridino, kaip į stikliuką pažiurėjau: saulės szviesoje jis iszrodė, kaip krauju pripiltas, krauju mūsų artymų, mūsų brolių...

Pasiskubinau kuo greicziaus iszsinesizinti isz tos klebonijos.

Pauksztis.

Žudymas valdonu.

Paduodame czia žingeidiesniems skaitytojams trumpas žinias apie yvairių szalių valdo-

draugystės gal prigulė
ietuviai be skirtumo m...

ir tikėjimų.
siraszymas prie draug...

paliktas mažas per...
ius, idant norinti pasot...

ais, isz to pasinaudo...
ba yra paskirstyta j...

is ir 3 mėnesines moka...
Pirmo skyriaus mokė...

inės tik 35 ct., už \$4,00...
os ant sąvaitės. Antro...

is 50 ct. už \$6,00 pag...
treccio skyriaus mokė...

iz \$10,00 pagalbos an...
s.

siraszymas prie draug...
3 mėn. pagal meta...

3 skyrių bus szitoka...
metų iki 30 \$1,00

„ „ 35 \$1,25
„ „ 40 \$1,75

„ „ 45 \$2,25
prisiraszymo mokėsi...

didėsnė.
s didelis susirinkim...

dėlj, 30 Rugsėjo, Ne...
ingo Kliubo saleje,

nd. str. ant 8 val. va...
kurio yra užviešiu...

stuviai, kaip vietiniai...
apielinkių, susirinki...

Daukanto Dr. prea...
Al. Jovic.

Moyamensing Ave.
n, N. Y. Danga...

į labai prielankiai...
e Susiv. L. A. iszi...

isz kunigų apiekos...
linga yra, kad vie...

L. A. kuopa es...
ieszą susirinkim...

reikalų stovj, o...
kad kuopa sgn...

ktų skaitlių Wa...
Bostono kuopa...

usitvėrė kuoputė...
talikų, bet netur...

Kartą apgautas...
iduos apsigauti ir...

es, kad apsisaugo...
sinigų garbintojų.

Brooklynietis.

as sziauczilus...
uju dirbimo, antro

Run kampo,

Plymouth, Pa.

nus, kurie bėgant 19 šimtmečiui, tapo užmuszti arba pažeisti.

Anglijos karalių Jurgį III 1800 m. du syk bandė nuszausti.

Rusijos carą Povylą I užsmaugė 1801 m. Petropilės generol-gubernatorius grovas Palen's; jis tai padarė su žinia caro sunaus Aleksandro, kurs, užėmęs nužudyto tėvo sostą, įgijo nuo veidmainingos istorijos vardą „Palaimintojo“.

Prancuzų karalių Liudviką -Pilyką bandė nuszausti 1836 metuos.

Ispanų karalienę Izabelą tai kėsi nudurti peiliu 1853 m.

Napoleoną III bandė užmuszti 1853 m.

Czernogorijos kunigaikszti Danielių užmuszė 1860 m.

Graikijos karalių Ottoną paszovė 1862 m.

Suvierytų Valstijų prezidentą Abraomą Lincoln'ą perszovė 1865 m., 14 Balandžio, John Wilkes Booth.

Serbijos kunigaikszti Mykolą užszovė 1878 m.

Turkijos sultoną Abdul-Azis'ą užbadė durklais 1876m.

Ispanijos karalių Alfonsą bandė du syk nuszausti 1878 ir 1879 m.

Vokietijos kaizerį Vilių I szaudė du kart 1878 m.

Rusijos carą Aleksandrą II sudraskė 13 Kovo 1881 mete bomba, kurią metė į jį Grinevieckis.

Szios szalies prezidentą James A. Garfieldą perszovė 1881 m. Guiteau.

Prancuzijos prezidentą Sadi Carnot nudurė peiliu 1894 m.

Persų szachą Nasr-Eddiną užmuszė 1896 m.

Italijos karalių Humbertą szaudė 1867 m., o 1900 m. antru kart perszovė jį anarchistas Bresci.

Prancuzijos prezidentas Faure vos iszliko gyvas, trukus numestai bombai.

Guatemalos prezidentą Barrios užmuszė 1898 m.

Austrijos ciesaorienę Elzbieta nudurė anarchistas 1898 m.

Vokietijos kaizeris Vilius II gavo geležgalii į antakį 1901 metuos.

Suvien. Valstijų prezidentą McKinley dviem szuviais suzeidė anarchistas Leonas Czolgosz 6 Rugsėjo 1901 m.

Prie tos progos paminėsime apie užmuszėjystes rusiszku carų giminėje 18 šimtmetryje.

Petras Didysis liepė nužudyti savo ipėdinį, tikrą sunų Aleksiejų už nepildymą caro norų.

Carienė Elzbieta uždarė į tamsincyzią kudikį Joną Feodoraitį, kuriam prigulėjo pagal teisybę sostas; iszbuvęs nuo pat gimimo iki 20 metų amžiaus kalėjime, jis tapo užmusztas, liepiant ciesaorienei Katarinai.

Ciesaorienė Katarina II, kurią istorija vadina Didžiąja, su savo numyletiniais-oficierais, suėmė savo vyrą, carą Petrą III, ir užsmaugus jį pati užėmė sostą. Jai vieszpataujant, Lietuva pateko po Rusų valdžia 1764 m.

Klietkuciu vieszpatystė.

Prof. F. Kohn'o.

II.

Jogei gyvastis yra ne kas kitas, kaip tolydinis iszsiplėtojimas ir atsinaujinimas — aiskiausiai matyt isz augmenų gyvenimo.

Žinoma, nelengva prideranciai suprasti augmens gyvenimą; daugumas laiko patį tą pavadinimą „augmens gyvastis“ už neteisingą ir iszsvajotą. Jug, sako, augmuo negali pabėgti, mums prie jo artinantes; jis neiszduoda garso, kada jį palyti arba skina; kas gi tai per gyvastis? Jie teip neatjaučia, kaip gyvuliai; ar gi galima vadinti tai gyvastim?

Vienog, sąmonė yra tik augszciausiu gyvasties apsireizskimui, kuris sujungtas su vienu tik tamtikru organu —

smegenimis; ir pas kudikį sąmonė iszdygsta ir lavinasi tik praslinskus tulam laikui nuo užgimimo; net ir pas suaugsius ji tartum užsnusta, žmogui miegant arba sergant; daugybė isz svarbiausių kuno veikmių niekad nepasiekia musų sąmonės, tai yra kunas atlieka daug veikmių be sąmonės žinios. Jei mes, ne tiek atsizvelgdami ant augsztesniųjų gyvasties apsireizskimų, nugrėžtumėme savo atydą į visotinūs, pamatinius apsireizskimus, kaip sztai: maitinimą, kvėpavimą, medegos mainus, augimą, plėtojimasi ir dauginimasi, jautrumą, judėjimą, gimimą, senatvę, ligą ir mirtį, — tai mes suprustumėme, jog augmens gyvena tokioje pat žodžio prasmėje, kaip gyvuliai ir žmogus. Augmens skiriasi ne nuo gyvulių abelnai, bet tik nuo augsztesniųjų gyvulių, kurie stovi arti žmogaus; pagal tuos augsztesnius gyvulius mes ir sužiedžiam sav supratimą apie gyvūnų gyvastį abelnai ir tai tik delto, jog ypatiszkas jų atskirumas, arba sakant tamtikru žodžiu — individualiszkumas — ne teip žymiai puola į akis. Gyvulus — žiundunas, pauksztis, žuvis, vabalas — vis tai yra visai atskyrrios, nepadalinos esybės; jų sąnarių skaitlius aprubežiuotas, net kuno indelių ir raumenelių yra tik paskirtas apstumas; nė vieno isz jų negali atmesti, nė vieno negali pridėti; tik isz vieno atlikdami savo darbą ir tam darbe įveikdami vieni kitus, jie užlaiko ir savo gyvastį ir visos esybės gyvastį.

Gyvam sutvėrime szirdis varinėja kraują po kuno indus, plaucziai iszvalo kraują, raumens dirba kaip judėjimo organai, nervai esti pajautimų tarpininkais; bet jei mes atskirtume tulą sąnarį isz gyvos esybės, tai plaucziai paliautų kvėpavę, szirdis plakus, nervai nustotų pajautimo, rau-

mens negalėtų nė susitraukti, nė atsitiesti. Negalima atskirti nuo kuno nė mažiausios dalelės, be to, kad nenukėstų visa esybe; įzeidus vieną sąnarį, skausmo pajautimas atsiliepia visuose ir visuose, net tolymausiuose, lyg atsimusza atgal. Poetas sako:

Nor viskas susijungt į vieną, Krislai gyvuoj ir kribžda viens kitam.

Visai kitoks dalykas su želmėnimis. Ir medis isz tulų pusių yra atskyrria esybe, kada jis iszkervoja dirvoje visą savo szaknų tinklą, iszkelia į orą savo liemenį ir iszpleczia jį į szakas ir atželas. Sąnariai, isz kurių susideda medis, gali vadintis jo organais; medis prisisunkia sav maisto szaknimis, kvėpuoja lapais, datiginasi su savo žiedų, vaisių ir grudų pagelba. Tacziaus, tie sąnariai daug silpniaus sujungti tarp savęs, negu gyvūnų organai. Jau garsingasis vokiečių poetas Goethe, pažymėdamas želmens bumenę, kaip vienystę apstybėje, nurodė ant gluosnio, kaip lyg tamtyczia sutverto paveisdo. Asz galiu nuskinti nuo gluosnio tiek lapų, kiek man patinka, bet gi jis nepaliauja gyvojęs; asz galiu nukapoti szakas, — kitos szakos sustembs ir labiaus įžels; asz galiu nukirsti gluosnį ties pat szaknimis, — kelmas iszleis naujas atžalas; jei asz įsmigsiu gluosnio virszunaitę į drėgną žemę, — ji įleis szaknis ir prigijus augs. Idant gauti isz gluosnio naują atsprogą, gana įsmeigti szakutę smailagaliu į žemę, ir ji iszleis szaknis ir pradės želti; pas tulius augmenis net pavienis lapelis turi gabumą plėtoti ir gyvoti. Įkiszus limono arba citrinos lapą į žemę kotuku, jis iszleis szaknis ir isz jo įžels naujas augmenėlis. Jaunos gesnerijų atžalos atsiranda kiekvienoj lapo vietoje, kur jį sulenksi; teipgi ir ant begonijos lapų tų, kur perpiautos jų gyslūtės; panaszių į szituos

u nę susitraukti, Negalima atskirti mažiausios dalykų nenukėstų vienas vienas sąnarių, utimas atsiliepi išuose, net tolyg atsimusza at-sako:

ungt į vieną, kribžda viens kitam, s dalykas su žel. Ir medis iš tulų yria esybe, kada dirvoje visą savo, iszkelia į orą ir iszplecia jį į las. Sąnariai, leda medis, gali organais; media v maisto šaknelė lapais, daugi-žiedų, vaisių ir . Taciaus, tie silpniaus su-

ves, negu gyvu. Jau garsingasis tas Goethe, palmens bumėn, apstybėje, nu- io, kaip lyg tam- paveisdo. Asz uo gluosnio tiek patinka, bet-gi zyvoję; asz ga- szakas, — kitos s ir labiau į- nukirsti gluosni- imis, — kelmas atžalas; jei asz nio virszunaitę — ji įleis zak- augs. Idant snio naują at- smeigti šakutę mę, ir ji išleis es želti; pas tu- et pavienis la- mą plėtotis ir is limono arba žemę kotuku, is ir isz jo įžels- lis. Jaunos los atsiranda o vietoje, kur gi ir ant beg- ur perpiautos naszių į szituos

želmenų yra ir daugiau.

Tokiu budu, negalime sakyti, jog želmuo yra nepadalina- mas, kaip gyvunas: atskyrus augalo sąnariai turi savyje kur- kas daugiau gyvasties galybės, negu gyvunų sąnariai. Mes galime tą dalyką suvesti į tokį aptarimą: gyvunas yra nepadalinama esybė; atskyrus jo sąnariai gali būti laikomi tik už jo dalis, o nieku budu už atskyrą esybę; jie yra tik organai, o ne individai. Aug- muo, atpencz, yra sukrautinė esybė; tai yra atskyrų esybių retėžis, — esybių, kurioms duota savistovė gyvastis; tik tos esybės sujungtos tarp sa- vęs, idant gyventi iš vieno, sekant augsztesnį davadą; žel- muo — tai organizmas, kurio sąnariai patys per savę yra teipgi organizmais.

Idant aiskiaus suprasti tą viską, padarysime tokį prily- ginimą. Be abejonės, viesz- patystė arba valstija iš dau- gel pusių gali būti priimta, kaip atskyrus, visas sav or- ganizmas, kurs turi savistovę, griežtai iszreiksztą ir ilgai ne- keicziama būdą; valstija yra nepadalinamas organizmas, tai-gi ji yra individu. Kiek- viena vieszpatystė turi skirtą savo iszsiplėtojimo istoriją; ji įsikuria, auga, pasiekia paties žydejimo gadynę ir — isznyksta; ji veda savo ukę, turėdama tam tikslui yvairius valdinin- kus. Ir reikaluose su sveti- mais valstija pasirodo, kaip savistovus organizmas: ji veda kares, įsteigia naudingas vi- suomenei institucijas, pastato puikius rumus ir teip toliaus. Žiurėdami į valstiją iš tos pusės, mes matome joje atsky- rų ir savistovų organizmą; bet iš kitos pusės, toji valstija pasirodo kaip isztisa provin- cijų virtinė; kiekviena provin- cija arba gubernija yra ta-pat valstija, tik smulkiam pavidale, bet savo žaru suorganizuota; istorijoje mes atitinkame daugybę pavysdžių, jog pavie-

nė provincija atkrisdavo nuo vieszpatystės ir tarpdavo, kai- po savistovus organizmas. Pa- ti provincija, savo eile, yra ne kas kitas, kaip suvienijimas valsczių, kurie yra smulkiau- sia visuomenės bendrija; ir kiekvienas valsczius yra viesz- patyste smulkiam pavidale, su savo uke; jis gali prie paga- bių aplinkybių tarpti viens sav, o tarpais, kaip tai yra bu- vę su Rymu, Kartagena, Ve- necija, jie iszauga į galingas vieszpatystes.

Sekdami tą prilyginimą, mes galime pasakyti: gyvu- nas — tai suvesta į vieną ku- ną vieszpatystę, kurios sąnariai neteko savo savistovumo, ir kurioj vienutėlė valia valdo visą organizmą; o augmenį, vi- sai antraip, mes galime prily- ginti prie liuosai — organizuo- tos valstijos, kurios sąnariai, anaipol nekenkdami visai bendrijai, turi tulą savistovu- mą ir patys savimi valdosi.

Bendrininkų vieszpatystė, vadinamoj augmeniu, szakos ir stagarai atliepia provincijoms, o lapai — valscziams; bet tas valsczius neyra paskutine rin- kute tame retėžy; valsczius arba bendrija yra valstiecių susivienijimas; valstietis gi, nors budamas bendrijos ir vieszpatystės sąnariu, yra pirm- viso-ko savistovi esybė, kuri gyvena tik sav ir valdoukę; pir- mutiniu jo reikalu yra apsau- goti savo paties gyvastį ir gy- venimą. Vienog valstietis, besirupindamas tik apie savę ir jieszkodams vien savo pa- laimos, tuo pat įsisuka į vals- tijos organizmo ratą ir priside- da prie jo užlaikymo. Kiek- vienas valstietis, nuo gimimo dienos iki pat numirus, perei- na savistovaus iszsilavinimo kelią, bet jam numirus, ben- drija nemirsztą; numirusių vietą užima jų ainiai; neper- trauktų gentkarcių virtinėje atsinaujina ir bendrija ir vals- tija.

(Bus dar)

Yvairios žinios.

Europos turtai. Statistikas Mulhall apgarsino laikrasztyj „Dictionary of Statistics“ aky- vas žinias apie turtus, kuriuos valdo Europos szalys į pradžia naujo amžio. Visas-judamasis ir nejudamasis Europos tur- tas isznesza 1175 milijardų, isz kurių judamojo lobio vertė isznesza 500 milijardų. Atsky- rių szalių nejudamieji turtai apskaityti tokiu budu: Angli- joj 295 milijardai, Prancuzijoj 247, Vokietijoj 201, Rusijoj 160, Austrijoj 103, Italijoj 75, Belgijoj 25, Hollandijoj 22 milijardai. Judamųjų turtų Europos szalys turi tiek: Ang- lija 106 milijardus, Prancuzija 65, Vokietija 37, Rusija 14, Austrija 10, Italija 7, Belgija 7, Hollandija 6 milijardus. Pa- skirszčius tą turtą pagal žmo- nių skaitlių, iszeitų, jog ant kiekvieno gyventojo iszpuola: Anglijoj 5920 markių, Pran- cuzijoj 5200, Hollandijoj 3680, Belgijoj 3120, Vokietijoj 3120, Austrijoj ir Italijoj po 2000 ir Rusijoj 1200 markių. Jei pa- skirstytų tarp žmonių tik juda- mąjį turtą, tai vienas žmogus gautų: Anglijoj 2120 markių, Prancuzijoj 1360, Hollandijoj 1000, Belgijoj 855, Vokietijoj ir Italijoj po 560, Rusijoj 115 markių.

Bulvės užvaduos kerosiną. Sako, vokietis pramanė bes- džionę; dabar vokiečiai nori pramanyti dar gudresnį daly- ką, — kerosiną užvaduoti bul- vėmis. Nedingokit, kad tai juo- kai. Tulas vokiszkas laikrasztis paduoda tokį apskaitymą. Vien- nas hektaras (beveik margas) lauko, užsodinto geros veislės bulvėmis, kokios vartojamos pramonėje, duos 50 dvigubų centnerių (200 svarų) krakmo- linių miltų, isz kurių galima iszvaryti 3000 literių (244 vie- drai) spirito. Žibinimui vie- nos didelės naminės lempos reikia per metus 75 literių spi- rito. Tokiu budu vienas hek-

taras bulvėmis užsodinto lau- ko duos metinę szviesą 40 to- kių lempų. Geras su spiritu motoras reikalauja ant vieno arkljo spēkos du penkdaliu (0,4) literio spirito. Viena lo- komobilė su 10 arkljo spēkų reikalauja kas valanda 4 lite- rių, o per visą dieną, skaitant 10 valandų — 40 literių. Tai- gi isz to iszeina, jog vienas hektaras bulvių gali pristatyti spirito ant 75 darbo dienų lo- komobilei, turincziai 10 arkljo spēkų.

Laikrasztis primena, jog Vo- kietijoj sunaudoja per metus 1,000 milijonų literių svetimo kerosino, dėlto jeigu semti isz bulvių ir szilumą, ir szviesą ir judinanczią spēką, tai ameri- kinį kerosiną liuosai galės už- vaduoti vokiszkoji saulė, au- gindama gausybę bulvių.

The home gold cure.

An Ingenious Treatment by which Drunkards are Being Cured Daily in Spite of Themselves.

No Noxious Doses. No Weakening of the Nerves. A Pleasant and Positive Cure for the Liqueur Habit.

It is now generally known and understood that Drunkenness is a disease and not weakness. A body filled with poison, and nerves completely shattered by periodical or constant use of intoxicating liquors, requires an antidote capable of neutralizing and eradicating this poison, and destroying the craving for intoxicants. Sufferers may now cure themselves at home without publicity or loss of time from business by this wonderful „HOME GOLD CURE“ which has been perfected after many years of close study and treatment of inebriates. The faithful use according to directions of this wonderful discovery is positively guaranteed to cure the most obstinate case, no matter how hard a drinker. Our records show the marvelous transformation of thousands of Drunkards into sober, industrious and upright men.

WIVES CURE YOUR HUSBANDS!! CHILDREN CURE YOUR FATHERS!! This remedy is in no sense a nostrum but is a specific for this disease only, and is so skillfully devised and prepared that it is thoroughly soluble and pleasant to the taste, so that it can be given in a cup of tea or coffee without the knowledge of the person taking it. Thousands of Drunkards have cured themselves with this priceless remedy, and as many more have been cured and made temperate men by having the „CURE“ administered by loving friends and relatives without their knowledge in coffee or tea, and believe today that they discontinued drinking of their own free will. Do NOT WAIT. Do not be deluded by apparent and misleading „improvement“. Drive out the disease at once and for all time. The „HOME GOLD CURE“ is sold at the extremely low price of one dollar, thus placing within reach of everybody a treatment more effectual than others costing \$25 to \$50. Full directions accompany each package. Special directions by skilled physicians when requested without extra charge. One dollar. Address Dept B 204 EDWIN B. GILES & COMPANY, 2330 and 2333 Market Street, Philadelphia.

All correspondence strictly confidential.

Isz visur.

Lvove, Galicijoj (Austrijoj), sudas neseniai iszleido du nutarimu: kunigą kanauninką Mardyrosiewiczų už tai, kad jis apvogė vargdienius-rusinus ant kelių deszimtų tukstanczių guldenų (guldenas isznesza 45 ct.), apsudijo ant 8 mėnesių į kalėjimą; o kaimietį daržininką Vasilczuką, už tai, kad jis nusikirto aržuolaitį dvaro girioje, apsudijo ant pusės metų kalėjimo.

Bejuok, vokiecziams apsisuko galvoje. Pradėję persekioti lenkus, jie tarpais iszkerta tokius „szposus“, kad tikrai gėda už visą žmoniją. Tik pažiūrėkit. Prusų valdžia susekė, buk mieste Thorn (lenkiszkaizai Torun) 53 lenkucziai-vaikai, ką mokinasi gimnazijoje, ir 7 vaikinai, ką mokinasi dvasiszkoj seminarijoje, pasikėsino sugriauti Vokietijos ciesaorystę. Mat, jie viens kitam siuntinėdavo lenkiszkaizai raszytus laiszkus ir skaitydavo visokias lenkiszkas knygas. Sugaudė visus tuos vaikus ir sudijo. Isz jų skaitliaus 47 gavo atsėdėti kalėjime iki trijų mėnesių, 10 gavo akybrokštą arba papeiką, o 13 paliuosuoti nuo bausmės. Tokiu budu Prusų sudas iszgelbėjo Vokietijos ciesaorystę nuo prazuavimo. Ar ne juokai, skaitytojau?

Prusijoj, Brandenburgo provincijoj, yra laimingas miestas Muellrose, kurs nežino, kas tai yra mokestys ir rinkliavos. Jau nuo 30 metų valdžia paliové rinkus mokestis, o pats miestas teipjau neuždeda nėjokių rinkliavų. Miestelis nors mažas, nes turi tik 2500 gyventojų, bet turtingas, valdo dideles girias ir turi kasoje į 100,000 markių. Miestelio gyventojai turi teip gi žvejybos tiesą dviejuose ezeruose, kurią tiesą jiems yra dovanojęs margrovas Otto 1275 m.

ZEMIU DULKĖS.

APYSAKA,

lenkiškai parašyta *M. Radzeyčiūtės.*

(Tąsa.)

VI.

Slapti pasiuntinystė.

Nyniuodamas ir anaipol nesigailėdamas, kad reikssugaišinti tiek laiko, išsprudo ant kelio. Priešais jį aiškioje vasaros prietamsoje sumirgėjo pavidalas skubinančios moteriškės. Iš gražios eisenos ir švaraus apsirėdymo pažino Juodzių Roziukę ir lengvai ją pasivijo.

— Labas vakaras! — pasveikino.

— Tegul bus pagarbintas! — pataisė jį, neatsižurėdama.

— Ant amžių! — atrėmė juokdamasis. —

Jus iš labai dievobaimingų.

— Teip sakau, kaip visi.

— O kur einate?

— Pas Rupiną.

— Oo, pas jauniki, vakare, vienų-viena.... Liežuvių nesibijote?

— O kas manę apšnekės? Negut jus, nes visi kiti manę pažįsta.

— Ir aš tylėsiu, jeigu duosit pabučiuoti.

— Šnekėkite sav, kiek įmanote. Aš jums bučkų neturiu, o jums nepriderėtų užmiršt savo vokietaitės.

— O kas jums apie mano vokietaitę pasakojo?

— Jus patys garsinate po visą kaimą, lyg čia būtų Dievas žino, kokia garbė!

— Žinoma, garbė.

— Ne kas. Aš gėdyčiausi.

— Ko?

— Dėl vokietaitės sumindžioti Dievą.

— Ką jus muzikai žinote! Juokai tik klausyti!

— O mums baisybė! Gerai sakote. Mes muzikai guodjame ir Dievą, ir tikėjimą, ir kalbą, ir savo budą, o jus ką?

— Kalbate kaip iš rašto, o tur but nė skaityti nemokate?

— Kiek muzikai reikia, moku, o jus tai tikrai užmiršote poteries; pas pruskunigį su vokietaite turėsite eiti!

— Ko teip rautkis? Dar gal įsimylėsite vokietaitį ir reiks nueiti pas pruskunigį.

— Nesulaukimas! — užsirustino. — Muziko stovis tai ne nusidėjimas, o svetimų dievų man nereikia. Kad aš turėčiau dėl turtų išsižadėti to, kas man šveuta, tai nė šuns neatstočiau!

— Ana, kokia rustaširdė!

— Visai ne, bet manę kibinėjate, tai aš

teisybę režiu. Jums rodosi, kad jus labai išmintingi, nes sukrovėte tukstancius.... o man rodosi, kad labai kvaili!

Raulo akyse sužėrėjo liepsnos.

— O jus norite išgirsti niekus! — sušuko.

— Jus niekus visada šnekate ir darote! — atrėmė drąsiai ir truktelėjo su paniekinimu pečiais.

— Vai, atsargiaus!

— Aš jus nebijau!... Galite gąsdinti savo vokietaitę, o su manim, tai šiukštu! Neturite jokios tiesos ant manęs. Be reikalo man daėdate!

Pametė jį vidur kelio, labai iširdusį, ir įėjo į Rupino butelį. Ans jau matė ją ištolo ateliant, nes žiūrėjo per langą. Pasveikino, liudnai nusišypojojęs.

— Dičkų Raulas lydėjo tavę! — tarė. — Dar neišvažiavo?

— Dar liko ant mano nelaimės! — suniurnėjo nenoriai.

— Kuo jis tav įsipyko? — paklausė rūpestingai.

Roziukė kasdien atėidavo pas jį, kada tik atlikdavo nuo namų darbo: virdavo jam, valė butą, skalbė, siuvo, taisė jam drapaną ir marškinius. Ir dabar neilsejosi. Užkurė ugnį, iššlavė vidų, į skrynutę įdėjo skalbinių pundelį. Triūsėsi kaip namie, o raišis žvalgėsi į ją liudnomis akimis ir karčiai šypojo.

— Ik paskutiniųjų sukrimto man visą gyvenimą! — atsakė ant jo klausymo. — Kristupą supaikino suvis. Jau visą savaitę prie darbo neina, pas Butkų su tuo vokietaiku maukia, gąsdina visą sviėtą. O ans vėl prie manęs, tartam degutas, prilipo ir praeiti neduoda! Tikra Dievo bausmė toks atšalėlis!

— Vienog, jo gaila. Likęs daug galėtų padaryti gero.

— Kokio gero?... Tupi, vargdienėli, savo urveljį ir mažai ką žinai, kas dedasi kaimė. Padarys jis, padarys! Merginas išmokys siausti, o vaikinų neklausyti. Tik savaitę pabuvo, o Kareiviškės nepažįsi.

— Gali buti! Bet tai tik putas, ką pavaršiais ir tyriausioje upėje iškyla. Apačioj vanduo sveikas ir vėsus, o putas pačios pradingus. Nežinau, kas dedasi butuose, bet žinau, kad po mūsų žemę vaikščioja lyg koks drebejimas. Daug yra mūsų — milijonai, bet tik pilkų dulkių, tartum netikusių žolių. Spiečia, kyla, juda, vienog reikia mums didžiunų, idant tą žolę apdengtų savo š. šėliu! Raulas tikty. Turi galvą, protą ir geležinę valią! Ne jeib kas dasiektų, ką jis dasiektė, dėlto nėra ką stebėtis, jeigu giriasi. Gal ir aš bučiau teip padaręs, jeigu jaunos mano mislys būtų išsiplidžiūsios. Laimingas — jis, kaip sakalas besikilsto augštytyn!

— Ką jis dasiekė?... Užmiršo žemę ir dušią. Kvailą vokietaitę laimėjo.

— Laimėjo jis įtikėjimą ir paguodoną. Kvailam ir niekšui vaishunas nebutų pavedęs savo laivų, nebutų atidavęs savo dukterį. Gaila Raulo, labai gaila; verks jo varginga musų žemelė.

Mergina nutilo. Pastatė jam vakarienę, atsisėdo šalia stalo ir tėjosi į katik pradėtą šventojo paveikslą.

— Ar neturi ką įsakyti man? — užklause pašnabzdoms.

— Turiu! — atsakė, paliovęs valgyti ir dairydamsis neramiai. — Vakar iš Žėvelių atsiuntė didelį laikraščių pundą. Reikia nunešti į Panendrius to dvaro nuomininkui (arendoriui) Kočiui. Žinai?

— Žinau. Jau ne sykį esu tę buvus!

— Dabar neik pati. Per tankiai tavę tę mato! Pasiųsk Kristupą!

— Dieve mylėk!

— Kodėl?

— Negalima jo klampinti. Jis jug palestinis kareivis.

— Teisybė. O ar žino jis šį-tą?

— Ne. Kaip buvo įsakyta, aš nė žmogui necyptelėjau.

— Ypatinga tu mergina!

Paziūrėjo į ją liudnai ir užsimastęs pašnabzdėjo dainelės žodžius:

Vai gieda paukštelė —

Čia tavo mergelė:

Švari, verpėjėlė,

Dainė, audėjėlė.

Rožiukė atsistojo ir atsikreipė į kitą pusę. Jos akyse pasirodė ašaros.

Rupinas, rodos, prijautė jas: dirstelėjo į langą, už kurio jau buvo naktis.

— Ko tu vis teip nesmagioji dėl manęs, Rožiukė? — tarė. — Reikia jau užmiršti apie tai, kas buvo ir nesugrįš. Jau mudviem sutuoktūvinės dainos neuždainuos. Pasirupink apie savę — metai lėkte lekia!

— Tegul sav lekia!... Ką jie man! — sumurmėjo.

Lyg negirdėdamas, traukė toliaus:

— Menka mano gyvastis. Norėčiau tik dviejų daigtų sulaukti: kad po musų žemę tos slėptinos knygos pasklystų, kaip skrusdės po visus butus, ir kad tu gautum gerą, kaip iš pieno išplaukusį, vyrą.

Nuleido galvą ir žiūrėdamas žemyn pamaži užtraukė:

Oi tai kukuoja

Raiba gegutė

Žaliam vyšnių sodelyj.

Oi pasakykie,

Paukštelė mano,

Kada baigsiu vargelį.....

Mergina užsimetė skepetą ant pečių ir, permainius balsą, paklausė:

— O kur tas pundas?

Sventameistris lyg iš miego pabudo.

— Jau eini? Tegul Dievas tav atlygis!

Nešyns kamine po plyta. Tik nenešk pati — pavojingas daigtas.

— Rasiu gerą pasiuntinį. Labanakt.

Valandėlei trukus, išstremgė iš stubelės. Naktis buvo tamsi ir tyka.

Pas Butkų girdėti buvo smuikuojant ir dainuojant. Raulas su draugais užė. Kelios merginos pralenkė Rožiukę, bėgdamos ant tų viliojančių garsų, bet tamsoje jos nepažino ir ji niekeno neužkalbinta atėjo iki grinčiutei, ką stovėjo ant pat kaimo galo, budama seniausia, mažiausia, tuščia ir surukusi.

Kada pasirodė vidų žiburys, mergina jau be paslaptinio pundelio ir be skepetos stovėjo viduryj grinčios, kurios didesnė pusė buvo užimta staklėmis su audžiamu milu. Ant sienų kabojo šventųjų paveikslai, po balkiais buvo prikaišiota šventintų žolelių ir verbų, kabojo teipjau-gi verpalų tolkos ir maži rakandai. Kampe stovėjo Rožiukės lova, o ant jos gulėjo balta katė. Ant langelių puodų šukėse augo kvietkos, o pasieniais stovėjo žemi suolai. Kristupo įrankiai buvo išmėtyti ant grindų, o ant stalo buvo padėta jo pypkė ir kareiviška kepurė. Matyt, neseniai ir netoli išėjo.

Rožiukė, nusiėmus margą vilnonę tolką ir pasistačius vos spingsančią blekinę lemputę, atsisėdo prie ratelio ir pradėjo sukti ant šeivos verpalus. Kačiukė priėjus užšoko jai ant kelių; plyšyje atsiliepė svirplys.

Gana ilgai buvo tyla, ant galo Rožiukė išgirdo einant keliu ir šnekant. Duryš girgžtelėjo, ir į grinčią įėjo Kristupas, o paskui jį Raulas. Matyt buvo, kad abudu jau užsilinksminę. Dailydė garsiai keikė, Kareivis tyčiojosi iš merginų. Rožiukė juodu išvydus apkaito, pasi-slinko už staklių, nesveikino jų ir neliovė dirbus, lyg jų nebutų buvę. Raulas ją užtėmyjo.

— Ar jau sugrįžote? — nusijuokė. — Mislyjau, kad ilgiaus užtruksite pas Rupiną!

— Aš jai kada nors iškaršiu kailį už laktymą pas tą šlubį! — atsiliepė susiraukęs Kristupas.

— O už ką? Tegul tariasi, jeigu mylisi, — tyčiojosi Raulas. — Bent žinos tikrai, kad jos vyro nieks nepavilios. Ir į kariumenę neis ir pas Butkų nenusivilks!

Mergina tylėjo, tunėdama už staklių.

— Duok ką nors valgyt! — riktelėjo Kristupas.

(Toliaus bus.)

Japonijoje, ties kaimu Kolwayama, nuo žemės drebejimo, nugrimzdo žmonių akyse kalnas, kurs turėjo 500 pėdų augšezio; dabar toje vietoje lyguma.

Jezuvitai toli dar nepersivedė, nežiurint ant to, jog mažai kuri szalis neyra uždraudus to zokono. Isz viso yra dabar jezuvitų 15,073; tame skaitliuje įgijusių kunigystę 6,526, klierikų 4,604 ir zokono brolukų 3,944. Jų generolu yra ispanas L. Martin. Lenkai Galicijoje turi net 466 jezuvitus. Lietuvoj ir abelai visoj Rusijoje jiems uždrausta buti.

Prancuzijoje, mieste Monteaules Mines, pakilo didelis judėjimas tarp atleistinių kareivių kurių tę susirinkus daugybė. Jie grasina valdžiai, keldama ermyderius.

Statistika neužmiršo pasiteirauti ir apie szunų skaitlių: daug jų esama Prancuzijoje — 2,844,000; Rusijoje szunų 220,000,000, o Šv. Valstijoje — 150,000,000.

Priesz Angliją pakilo dar vienas isz jos naujokynų. Nedidelė sala Malta Tarpzemėse mariose jau nuo 100 metų yra pakliuvus po Anglijos valdžia. Neseniai anglų ministras Chamberlain, per kurio priezastį kilo ir burų karė, paliepė, idant ant Maltos butų iszvaryta isz mokslinyczių italiszkoji kalba, o įvesta angliszkoji, nors gyventojai perdem italai; be to dar ministras užkrovė ant gyventojų dideles mokestis. Maltiečiai pakėlė karsztą protestą, kuriame sako: „mes esame maža ir beginklė tauta, bet velijame žoti, negu vargti nelaisvėje. Jei Anglija turi savo pusėje galybę, tai musų puseje szventa teisybė“. Be abejonės, ant Maltos pakils pasiprieszinimas angliszkai valdžiai ir greit iszgirsime apie naują karžygiszką kovą, tokią kaip burų szalyje.

Naujos knygos

Geologija. Parašė Archibald Geikie, profesorius universiteto Edinburge. Vertė S. M. Plymouth, Pa. Spauda „Vienybės Lietuvių“, 1901. Puslapių 144, Su 47 paveikslėliais. Išleista Tėvynės Mylėtojų Draugystės.

Visos apszviestos tautos pripažino augsztą vertę tam iszdudymui geologijos kurią lie tuviszkai pavaldintumėme mokslu apie žemę visoplatai, o ypatingai apie jos susikrovimą. Visur iszpažįsta, jog pri intas prof. Geikie's iszgdudymo budas pradėjusioms mokslą ypatoms geriausiai atliepia jų reikalavimams. Užsipelniusi tikrą garbę savo darbais „Tėvynės Mylėtojų Draugystė“ suteikė lietuviams dovaną, pagal jos iszgalę, didžiai svarbią. Drauge su mielais savo skaitytojais gavijsime viltį, jog visi lietuviai supras to veikalo isznaszumą ir norės eiti pažinties keliais, skaitydami tą naujausią mylėtojų tėvynės iszleidimą.

Laimė iš svetur. Paprusio lietuvių drama iš IV akty. Parašė V. Bevardis. Publ. 70. Priedas prie N 4 ir 5 „Tėvynės Sargo“ 1901 m.

Užmanyta gerai, toji drama paraszyta gana skystai. Vienog, sutrumpinus ir pritaikius prie scenos tulas vietas, galima būtų patarti lietuviszkoms teatraliszkoms draugystėms Amerikoje pasinaudoti isz tos dramos, kuri užgauna ir lietuvius, atvykstanczius į Suvienytas Valstijas.

Kalba isz dalies persiėmus vietine tarme, kurios smulkiuenas galima būtų lengvai praszalinti, nepažeidus kalbos vaiskumo.

Tikras ženybinis gyvenimas. Pieszinis Idos C. Craddock, kunigės bažnyczios Joga. Vertė J. Laukis, Pittsburg, Pa. 1901. Publ. 40.

Atsakymai.

Perkuno Sunui, Londone. Patvirtinimui kn. Szlamoraszto, pas Kauno gubernatorių ir lankymąsi jo pas maskoliszką konsulį Londone, reikia asabiszkų paraszų viso draugystės komiteto vien dėl mūsų žinios. Be to negalime talpinti protesto prieszai iszdavimą Dr. Norkuno, kuris tapo iszduotas per „Tėvynę“ ir „Žvaigždę“. Tasai „iszdavimas“ greicziausiai buvo paties kn. Szlamorasztytas.

Didelis Balius!

Lietuvaiczių Draugystės bus Utařninke 1 mą d. Spalio (October) 1901 m. ant Salės F. Zdanavicziaus po No 2 W. Main str. Plymouth, Pa. Prasidės 7-tą valandą vakare. Muzika grajis puikiausius szokius. Užkviecziam visus lietuvius ir lietuwaites ant to puikaus pasilinksminimo, nes bus tikras lietuviszkas vakaras. Ineiga 15c.

Didelis Balius!

Lietuv.-Lenkiszko Kliubo bus panedelyje, 30 d. Rugsėjo, 1901, prasidės 7 val. vakare, Laudmesser's svetainėje, Wilkes-Barre, Pa. Teip gi bus ir prakalbos lietuviszkai, angliszkai ir lenkiszkai.

Įiga 25 centai.

Apvaikszciojimas!

Blaivystės Draugystė St. Baltramiejaus isz Pittston, Pa., nutarė iszkilmingai apvaikszcioti sukaktuves 103 metų nuo gimimo Simono Daukanto, parengiant prakalbas ant 28 spalnio.

Parsiduoda lotai ant pigių iszlygų, South Wilkes-Barre, prekė nuo 200 iki 800 mokant po \$500 ant mėn., dasižinokit pas J. J. Pauksztį.

Susirinkimas.

T. M. D. kuopa, Plymouth, Pa., laikys susirinkimą nedėlioje, 29 rugsėjo, „Vienybės“ redakcijoj 7 val. vakare. Szarnariai teiks visi susirinkti, kaipo ir visi kiti, kas nori priszazyti. Bus iszdalinta naujai iszleista knyga, „Geologija“ Komitetas.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau visų trijų brolių, Kazimiero, Rapolo ir Mykolo Pranulių, kurie pirmiaus gyveneno Peckville, Pa., kas apie juos žiuo, arba patys, teiks iszsiszaukti, nes turiu svarbų reikalą prie jų.

A. B. Sztrimaitis
637 E. Pine str.
Mahanoy City, Pa.

Naujausios knygos.

Smertis. Daktaro pasakojimas. Paraszė Szventmikius. Puslapių 32. Daugumas ras teje knygoje, ko nesitikejo. Prekė 10 c.

Dvasiszki apdumojimai arba meditacijos. Kas mėgsta dvasiszkus skaitymus — turės ką pasiskaityt ant ilgo laiko, laksztų 571. Prekė 85 c.

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Naudingas ir akyvas skaitymas. Knygutė tinka siųst ir į tėvynę per cenzurą, 1 usl 81, prekė 20c

**A worthy successor.
„Something New Under The Sun.”**

All Doctors have tried to cure CATARRH by the use of powders, acid gases, inhalers and drugs in past form. Their powders dry up the mucous membranes causing them to crack open and bleed. The powerful acids used in the inhalers have entirely eaten away the same membranes that their makers have aimed to cure, while pastes and ointments cannot reach the disease. An old and experienced practitioner who has for many years made a close study and speciality of the treatment of CATARRH, has at last perfected a Treatment which when faithfully used, not only relieves at once, but permanently cures CATARRH, by removing the cause, stopping the discharges, and curing all inflammation. It is the only remedy known to science that actually reaches the afflicted parts. This wonderful remedy is known as „SNUFFLES the GUARANTEED CATARRH CURE“ and is sold at the extremely low price of one dollar, each package containing internal and external medicine sufficient for a full month's treatment and everything necessary to its perfect use.

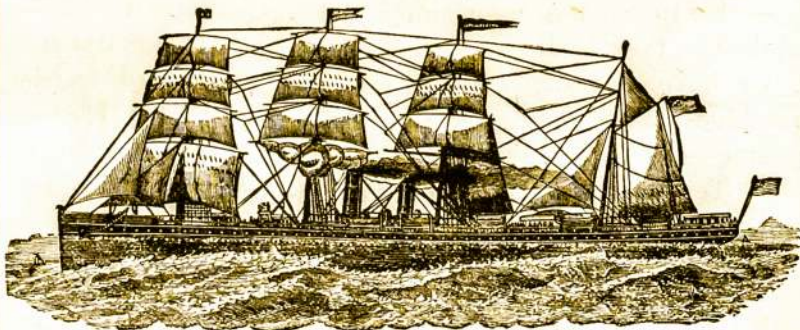
„SNUFFLES“ is the only perfect CATARRH CURE ever made and is now recognized as the only safe and positive cure for that annoying and disgusting disease. It cures all inflammation quickly and permanently and is also wonderfully quick to relieve HAY FEVER or COLD in the HEAD.

CATARRH when neglected often leads to CONSUMPTION—„SNUFFLES“ will save you if you use it at once. It is no ordinary remedy, but a complete treatment which is positively guaranteed to cure CATARRH in any form or stage if used according to the directions which accompany each package. Don't delay but send for it at once, and write full particulars as to your condition, and you will receive special advice from the discoverer of this wonderful remedy regarding your case without cost to you beyond the regular price of „SNUFFLES“ the „GUARANTEED CATARRH CURE.“

Sent prepaid to any address in the United States or Canada on receipt of one dollar. Address Dept B 204 EDWIN B. GILES & COMPANY, 2330 and 2332 Market Street, Philadelphia.

Lackavanas greitrukei.

Trukis No. 19 iszeinantis isz Scranton ant 1:30 po pietų, ateina į Buffalo ant 8:00 vakare; trukis No. 20 iszeinantis isz Scranton ant 3:45 po pietų, ateina į New Yorką ant 7:55 vakare. Du nauji greitrukieiai tapo parengti: No. 3 iszeinantis isz Scranton ant 3:52 ateina į Buffalo ant 10:00 vakare, o No. 6 iszeinantis isz Scranton ant 5:00 po pietų ateina į New Yorką ant 8:50 vakare.

Gerbtini Tautieciai!

Turiu už garbę praszti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8—9 dienas. Nusiuencziu, pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir neprabaszczius nepaniektytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

worthy successor
Nothing New Under The Sun

Doctors have tried to cure CATARRH of the nose with powders, acid gases, inhalers and steam. Their powders dry up the membranes causing them to crack open and the acid gases used in the inhalers have worn away the same membranes that the doctor has aimed to cure, while pastes and ointments cannot reach the disease. An old and experienced practitioner who has for many years made a close study and specialty of the treatment of CATARRH, has at last perfected a treatment which faithfully used, not only relieves but permanently cures CATARRH, by its cause, stopping the discharges, and the inflammation. It is the only remedy in science that actually reaches the diseased membrane. This wonderful remedy is known as the GUARANTEED CATARRH CURE. It is the extremely low price of one dollar a bottle containing internal and external treatment sufficient for a full month's treatment. Nothing necessary to its perfect use. "SNUFFLES" is the only perfect CATARRH cure and is now recognized as the only effective cure for that annoying and distressing ailment. It cures all inflammation quickly and is also wonderfully quick in the case of FEVER or COLD in the HEAD. When neglected often leads to the "SNUFFLES" will save you if you use it. It is no ordinary remedy, but a treatment which is positively guaranteed to cure in any form or stage if used according to the directions which accompany each bottle. Don't delay but send for it at once, at particular care as to your condition, and receive special advice from the doctor. This wonderful remedy regarding your nose is sent to you beyond the regular price of \$1.00 the "GUARANTEED CATARRH CURE" is paid to any address in the United States on receipt of one dollar. Address: EDWIN B. GILES & COMPANY, 332 Market Street, Philadelphia.

Avanos greittrūkė
is No. 19 iszeinantis
n ant 1:30 po pietų, atėina
ant 8:00 vakare; trūkė
nantis isz Scranton ant 10
1, ateina į New York
kare. Du nauji greittrū
rengti: No. 3 iszeinantis
n ant 3:52 ateina į B
o vakare, o No. 6 iszein
nton ant 5:00 po piet
orką ant 8:50 vakare.

tieciai!

og upsiemiau agentyste
s ir siuncziu pinigų į vis
rktoms laivakortėms perv
pinigų į Lietuvą ir į kin
re) nuo ugnies (fire-insur
l svetelių, užlaikau vpr
patiks dėl lietuvių ir
imieras Baltrukonis.
BOLTH,
ERBURY, CONN

BRAVORAS.
(CITY BREWERY CO.)
Kuriame iszdirba skaniau
sia, geriausia ir sveikiausia
ALŲ ELIŲ ir PORTERŲ
Po No 600 iki 612 Pearl str.
ELIZABETH N. J
PETER BREIDT
Locninikas.

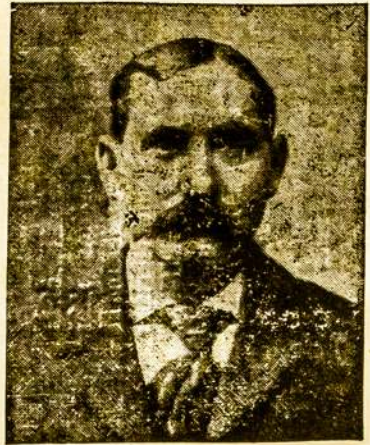
Temykite motinos.
Po 25 metų tyrinėjimo ir prakti-
kavojimo szpitolėse ir szejimynose.
Asz persiliudijau kokiū budu gelbė-
ti publiką. Asz turėjau tukstanczius
persiliudijimų, kaip bandayonė ma-
no naujo budo gydymo kroniszkių li-
gų, ir specialiszka moterių ir vaikų.
Nėra szitoje szalije ir svetimosze szal-
lise, kurs virszytų mano budą gydy-
mo. Galite apsznekėti savo locnoje
kalboje arba apraszyti norus ar rei-
kalavimus. Pribuk asabiszka jei
nemoki raszyti savo kalboje, jei ga-
lima akzaminas dovanai. Įdėk už
2c. markę dėl utsakymo.
M. E. JACKSON, M. D.
P. O. Box 492
Office 246 Indiana Ave.
HAMMOND, IND.

HOTELIS arba geriausia
užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmo-
nių. Kurie norite szj bei tą dasiži-
noti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti
vyno ir visokių arielkų, ar cigarėlių
skanų užirukyti, ateikite pas:
Antaną Kalinaucką
18 N. Hancock st. WILKES-BARRE

Severa's
Bitters
Skilvinis
Preke 50 c. ir \$1.00

yra pamatu sveikato-
viso kuno, palengvina pe-
rėjimui maisto į kraują,
turi gerą skonį, sudrutina
viso kuno ir proto spēkas.
Neduoda užsikrėsti ligos
perams, silpniems sugraži-
na stiprybę ir naują gyvastį
suteikia visam organizmui.

W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.
Severos gydūles yra gaunamos
pas A. Groblevski, 111 Main str.
Plymouth, Pa.

Žmijecznik'as.
Jeigu nori, idant aplaikitumei ver-
tę tavo pinigų ir palengvinimą ant:
Romatizmo,
Skausma Galvos,
Skausma strėnu,
Skausmą kaulų,
Skausmą sprando,
Ir Traukulio

Tai neskie in sztorą, pas savo tautietį ir pareika
lauk ZMIJEZNIKO kuris yra padirbtas aptie-
koje dėdės Groblevskio Plymouth'e, Pa. Paleng-
vins tau kožname karte.
Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų,
arba Kraujo.
Gerk EGIUTERRO No 1. prigelbės kožname
karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, prie-
puolio ir gripo.

**JAIGU NORI GAUTIE TIKROS
TRAJANKOS**

Tai praszykte tosios ką Aptiekorius Groblevskis
sudarė. Yra tai sudirba isz visokių augalų ir
szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27. (kaip
tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos
nesiranda
Aptiekorius Dėdė Groblevskis jan dėl kož-
no žinomas, yra vienas garsingiausių Aptieko-
riūm tarp mūsų tautos czlonai Amerikoje. Tei-
po-gi yra dėl kožno žinomas, jog vienas geras ap-
tiekorius žino ir zenklina daugiau kaip 10 dakta-
rų, nežine pagalbos susirgusios žmonių. Dėlto-
gi jeigu kada jus Dievas telkusiš delipstėt kokia
liga, tai tuojaus nusiidnokite ant rodos pas jįj.

Adresas:
ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

**HOTELIS
W. SUCKAUS**

Galima gaut pas jį visokios
arielkos, vyno, skanaus aluczio,
kvepenzių cigarų.

Teiposgi užlaiko dėl pake-
levingų ir szejp žmonių nak-
vynę ir valgius inlaiką, teipo-
gi užkandį kožname laike.

Fanai dėl atvėsimo laike va-
saros karszcio. Intaisymai
ko puikiausi.

Nepamirszkite atsilankyti o
busite užganėdinti visame.

Vincas Suckus
98 Northampton Street
WILKES-BARRE, PA.

50 YEARS' EXPERIENCE
PATENTS
TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.
Anyone sending a sketch and description may
quickly ascertain our opinion free whether an
invention is probably patentable. Communica-
tions strictly confidential. Handbook on Patents
sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munni & Co. receive
special notice, without charge, in the
Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest cir-
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a
year: four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

NEŠKALITYZKI
Kapitalistai sako: kad ką darbininkai užmano
ir veikia, tai tas yra niekai.
Mus darbininkų knopėle matydama jog mūsų
sunkiai uždirbti pinigai tenka pavieniams kar-
cziamninkams. Tai gi, uždėjome darbininkiszkią
karezią, kur lietuviai po sunkaus darbo galės
susitrinti savo spēkas.
Koleivai priburę isz kitų vietų graus pas mus
melinga prėmimą ir preteliszkią rodą.
Lietuvių Pekysies SALONAS.
785 Bank str.
WATERBURY, CONN.

**ZINGEIDU IR AKYVA
DĒL SVIETO.**

Tikrai vlenatinė gydykla ant už-
želdinimo plaukų ant praplikusių
galvų, teipgi į trumpą laiką sulaiko
plaukų slinkimą.

Geriansia dantų gyduole: mūsų gy-
duole nustabdo Dantų skaudėjimą į
keles minutes. Mes savo gyduoles
gwarantavojam. Prekė tik 20c. Imant
6 bonkutes \$1.00. Siuncziam pacztu
ir į svetimas szalis. Budas kaip jas
vartoti yra parodytas keliose kalbose.
Norint gauti visą rodą su informaci-
je per laiszkią adresavokit sziteip:
The J. M. BRUNZA CO. Chemists
Box 2361. New York. U. S. A.

Boston Shoe Store
26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Mes katik gavome szviezių pavasarinių czeve-
rykų vyriszkių, moteriszkių ir vaikų, visi yra Juni-
jos darbo, parluodamo už visai pigę prekę. Tei-
pos-gi czeverykus dirbame ir ant apstevavimo.
Ateik ir pamėgink, o busi užganėdintas.

VIDURINIAI SKAUDEJIMAI.

Ar yra jusų viduriai skaudami?
Ar turite galvos ir kepenų skau-
dėjimą, smirdantį atsikvėpimą ir
vėją pilvę? Ar yra jusų apetitas
blogas? Ar nejauciate sykiais
teip juog gyvenimas nėra mielas?
Saugokitės, nes szitie symptomai
zenklina blogus vidurius. Ką jus
nuo to darote? Ar laukiate kol
patys isz savęs pasitaisys? Szitas
mėginimas yra blogas, nes užpa-
vietrijimas ne yra juokai. Ar var-
tojate pavojingų arba ne kuriūdos
isz tų garsinamų patentavų vaistų?

Pamisykite patys! Kaip gali kas
užraszyti jums lekarstas nematęs
jusų. Prietam daugelis garsinamų
gyduolių yra padarytos ypatų ku-
rios vargiai ką žino apie tą lygą
kuria sako iszgydyse.

Kas jums yra reikalinga tai gero
daktaro rodos; tokio daktaro ku-
ris specialiszka vidurinių ligų gy-
dymu užsiima. Tokiu vienatiniui
yra **DAKTARAS LEONARD
LANDES** ir jo OFFICE 134 E. 24
Str. NEW YORK N. Y., yra kas-
dien matomas iszgydymas yvū-
riausių vidurinių ligų.

Jo gydymas yra locnas iszradymas
ir nē vienam nevalia imitavoti. Yra
tai greitas ir tikras gydymas. Jei
užtat sergate kokia liga, galite eiti
pas jį su tikra vilczia jog jis jus isz-
gydys. Viena ypata kurią **DAK-
TARAS LANDES** neseniai gydė
raszo sziteip:

„Ant rytojaus po atsilankimo
pas jumi, tas baisus skaudėjimas,
kuris manę kankino per szesziis
mėnesius visiszka prasiszalino ir
kasdien mano apetitas liko geres-
nis teip juog trumpame laike ga-
lėjau valgyti valgius katrie pirma
butų man pridarę daug skaudėji-
mo Dabar mano viduriai yra vi-
siszka sveiki, dabar asz esmiu
linksmas kaip niekad nebuva. Ju-
sų gydymas man per savo greitū-
mą labai patiko“. Atsiszaukite
szendien pas **DAKTARĄ LAN-
DES** o rytoj jusite geriaus ir kož-
nų sekanczią dieną jusite leng-
viaus, kol visi organai bus geriau-
siamė stovije; gislos pilnos kraujo,
jusų veidas pilnas sveikatos. At-
siszaukite dabar. Jei negalite a-
teiti, raszykite savo kalboje. Jo
roda yra už dyką kožnam ir vi-
siems. Raszykite arba ateikite.

**Joe Harrio
HOTELIS**

103 E. Main ir kampo Eno str.
Szaltas alus, skani arielka, cigarai pirmos klases
Teipo-gi užkandziai dovanai kas vakaras.
Jonas Drapiwskis Bartenderis.

Deimanto Elektros Kryzius.

Vadinamas teipgi Volta Kryzius, keleta metu atgal tapo laz rastas Austrijoje, ir pasidėkavojant savo naudai kryzius tas veik prasipatino Vokietijoje, Francuzijoje, Skandinavijoje ir kitose Europos szaltes, ir szilandien yra labiausiai pagaidanamas kaip galingas vaistas nuo Reumatizmo ir dangelio kitų kuno negali.

Elektros Diemanto Kryzius gydo Reumatizma, teip muskulu kaip ir sanariu. Neuralgija ir kitus kuno skaudėjimus, Nervizkuma, Nervu nusilpnėjima, Stipnuma, Prastota Nervu Gyvuma, Nervu Nupuolima, Nemiga, Abejotینگuma, Dvastos Nupuolima, Hysterija, Paralyziu, Stenotigima, Drebuli, Neuralgija, Apoplekija, Nuomara, szv. Vito Szoki, Szirdies Plakima, Galvos skaudėjima ir visus Nervizsko sistemo sugedimus.

Veikmė jo apstrebiszka pati per save begyje keletos dienu, bet kartais uztrunka keles dienas.

Kryziu reikia ne-zinti diena ir nakti, pakabinti ant szilkinio szniuruko ant kaklo, augszciau szirdines Indombos. Melynoji pusė turi but in apaczia apversta. Pri-sz naudojima ir viena syki ant dienos po to indė Kryziu in truputi drungna geriausio ukuso skystima ir laikyk per keleta minučių. Vėlkama ziurint pagal amziu, ukuso reik su vandeniu atskiesti. Prekė to Kryziaus yra vienas doleris ir gvarantuojame, kad jis suteiktokia pat nauda kaip kad geriausiaje elektriszki dirzė. Kasznuojanti penkiolika bel dvidezimte sykių dangliau. Koznaa szelminos sanarya, sveikas ir ligotas niekados neturi but be to Elektriszko Kryziaus, kurs yra geriausiu gelbėtojum priez visokias kuno negales ir skaudimus. Prieisuk viena dolerį pe

expresu, ar money orderj arba registruotoj gramatoj, o mes tametai savais kasztais pasiusime viena Elektriszka Diemanto Kryziu, arba 6 uz \$,00. Gaunamos tuketenczials rek. mendacijes nuo ypatur kurios su pagelbyszio Stebuklingo Kryziaus iszsigyde. Yra uztektina del parodymo jo magiszkos galybes. Sztai pora tokiu rekomendacijiu:

Asz naudojansi jusų Diemanto Elektros Kryziu nuo 21 Kovo ir persitkriuan, kad tas kryzius tikrai teip pagelbingas, kaip sakete. Per ilga laiką asz negalėjau valdyti savo deszines rankos ir daug kentėjau: visada turėdavau laikyti ją parszta. Po naudojimo begyj dviejų anvalzių juę Diemanto Elektros Kryziaus galėjau apsleiti jau la parszimo. Dabar su ta ranka neszu pilną kibira vandens. Asz ir nežinau, kaip atidėkavoti jums uz teip didėle suteikti man pagelb.

ANDRES MADSEN, 2655 Quincy Ave., OGDEN UTAH, A: 15 1892

The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 306 Milwaukee ave., CHICAGO,

TAUTISZKAS ŽENKLAS,

Kaipo Lietuviui raszinejant laiszkus prideretų paženkliint angalvių gromatos su vardu pravarde ir karzyrgiu. Tokia pecezėtis „Rubber Stamp“ yra pažvalga raszėjui ir skaitytėjui laiszko, kuri bus paženkliinta su lietuviszku tautiszku zenklu ir su tavo paties vardu ir pravarde. Ta pecezėtis turi 3 colius ir pusę ilgio, 1 colį ir pusę pločio. Prekė \$1.00; su atramento paduszkaite \$1.25.

ANDRIUS JAKSZTIS. Teipgi padarau tokius angalvius draugystėms, kliobams, Susiv. L. A. kuopoms ir szejp tautiszkom organizacijoms. Raszykite įdėdami už 2c. markę, tai prisiusu atspaudes prabą ir formą ant pažiuros.

W. J. PETKON, 203 N. Main Str. Brockton, Mass.

Caecilia Hall. GEO. SCHMIDT, prop.

101 & 103 Grand str.

Tarpe Wythe Ave. & Berry str.
BROOKLYN N. Y.

Kambariai draugyszių susirinkimams. Svetainė parsamdoma del veseliju, balių ir tt. Gėrymai pirmos kliaos; vynų visokio skyriaus, likieriu ir Lager Bier..

Draugystės szv. Juozapo susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Utarninką.

Draugystės szv. Kazimiero susirinkimai atsibuna kas 1 ir 3 Petnyčia.

Krantuve Fornicziau.

Czlonai gausite pigiausiai visokius naminius rakandus, kaip tai lovas, komodas, kreses ir t. t. Kiekvienas syki pas mus pirkes, ateina ir kitų syki Susikalbėti galima vieaip.

A. FAINBERG,

56 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujusia madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Teipogi senus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietj.

TRAJANKA (APSERGĖTA)

Vienatinis sutaisytojas tikrosios Trajankos Suvienytose Valstijose, geriausiai sudrutinanczios, kuri susideda isz 52 visokių žolių, szaknų, žievių, sėklų, vaisių ir tt. isz viso svieto szalių.

Ketvirta dalis svoro kasztuoja 25 centai, su prisiuntimu per pacztą 35 centai, \$1.00 už svarą.

Perkucziamis 10 svarų už \$6.00.

G. Hoffmann

lietuviszkas aptiekorius

103 Grand str.

BROOKLYN, N. Y.

Lietuviu užeiga.

Geriausė užeiga del lietuvių isz viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigų visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linijų. Apart to dūdu kiekvienam prieteliszka rodą.

Todel nepamirszkit jog mano HOTELIS po No 1837 Main Ave. Providence, SCRANTON, PA.

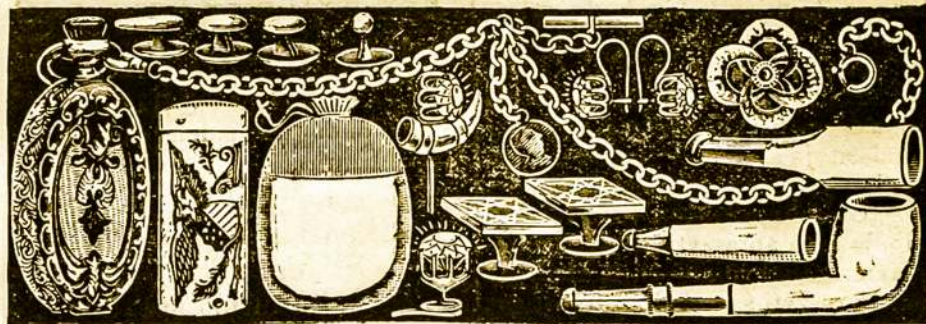
Petras Lipavyczia.

Paveikslas

Dr. V. Kudirkos.

Didumo - 19 coliu pločio, 24 coliu augszčio, ant puikios popieros, su prisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo mūsų užsitarnavusio tautieczio privalo rastisi kiekvieno lietuviu namuose kaip papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą truse ant nudos savo tautieczyų ir tėvynės.

DYKAI

14 puikių dovanų! Tokio pigumo dar niekados negirdėta! Ateikit pažiūrēt, pažiurėjims nieko nekasztuoja!

Dabar mes paleidzime turgan geriauej laikrodėj: TIKRA AMERIKISZKA, 14k su dvigubais paauksuotais lankztais, ausuke uzskamas ir anstatomas, vyriszkas ir moteriszkas, su TIKRA AMERIKISZKA MASENERIJA, pilnu akmenių, R. R. gvarantuotas, nikelinuotais viduriais iszdudome rasztą GVARANCIA ANT 30 METU: pagal iszveidzā ir geruma toki laikrodėj visados gali lyginti prie \$40 VERTES AUROSO LAIKRODELIO. Visiems puikių laikrodėjų mylėtojams mes duosime begyje 6 dienu puikias prezentas: 1 vieną marių putų rypkę su didele galvuke ir gintarinu cilbuku vertės \$1.50; 1 grynų marių putų cigarniczia, vertės 75c; 1 nikelinė briezukams DEZUTE 25c; 1 daili auksuota DICKENS LENCIUGELI su Cameo kabute, \$1.50; 1 puikią auksinuota SAGUTE, \$1.00; 1 vieną porą puikių AUSKARU da'mantais sodintu, \$1.00; 1 puikią SPILKA isz sodintą brangakmeniuls 40c; 1 porą paauksuotų kolonikų su parmaterio virzais 40c; 1 porą rankovėms guzikų, su permutterine apaczia, 2c; 2 kalneriams guzikų, permutterio apaczios, 5c; ir 1 puikią i krutinę sagutę su dailiu akmeniu 7c. Laikrodėj ir 14 dovanų siunczime C. O. D. uz \$4.98 apmokėdami teipgi ir expreso kasztus; siuntinį galite iszgzaminuoti ant expreso ir jei nepatiktū, sugrazinkite mums atgal mūsų kasztais. Kur nesiranda Expreso Ofisas, \$4.98 turi but prisiusti drauge su orderiu. Jeigu kas prisius pinigų drauge su orderiu, gaus dar extra dovaną puikų lenktinį RELL: daktus mes prisiunczime tada per pacztą. uzregistruve savo kasztais. Jeigu pirksi ant syki **VIENA LAIKRODELI SU VISOMS DOVANOMS DYKAI.** Paraszyk, ar 6 laikrodėlius ganei Jeigu moteriszka, tad vyriszko Dickens lenciugelio mes pasiusime moteriszka 50 coliu auksuota Lorgnette lenciugėlį. Raszyk eszendien pakol iszpardavimas neszisbalges.

Adresuok: Atlas Jewelry Company, 1 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestringą, teisingą ir artistiszka iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreiksztiti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszciaus paminėtus daigtus Pigiausiai, Teisingiausiai ir Geriausiai, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais igijau geriausę praktikę ir del to galiu wiszą padirbt pigiau ir geriau ne-gu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

